

TIGHT BINDING BOOK

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200160

UNIVERSAL
LIBRARY

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಜಿ. ಬುರ್ಲಿಯನರು ಬರೆದ

(ಅಷ್ಟಿಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಿರುವ)

ಗ್ರಂಥಗಳು.

೧	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.	ನಾಟಕ.
೨	ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ.	,,
೩	ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಂಹ.	,,
೪	ಕೆಚ್ಚಿದಿಯ ಕನ್ನಡಿಗ.	,,
೫	ಕರನಿರಾಕರಣೆ.	,,
೬	ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.	ಕಾದಂಬರಿ.
೭	ಕನಕದಾಸ.	ನಾಟಕ
೮	ಬಸವೇಶ್ವರ.	,,
೯	ಸಂಭಿಲ್ಲಾ.	ಪ್ರಹಸನ.
೧೦	ಮುರುಕು ವಿಧ್ಯಾ ಹರಕು ಸಂಸಾರ(ಅಚ್ಚಾಗಿದೆ)....				,,
೧೧	ಹಳ್ಳಿ ಬೀಗು.	ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ

ಕನ್ನಡ ವಾಚ್ಯಯ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಮಿತಿ, ಬಾಗಿಲುಕೋಟೆ.
ಪ್ರಕಟನೆ ೧.

ಮುರುಕು ವಿದ್ಯಾ - ಹರಕು ಸಂಸಾರ
(ಪ್ರಹಸನ)

ಲೇಖಕರು:—
ವಾಸುದೇವನಾಚಾರ್ಯ ಬುರ್ಲಿ

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ]

ಅಕ್ಟೋಬರ
೧೯೩೮.

[ಬೆಲೆ ೦—೨—೦

ಪ್ರಕಾಶಕರು:—

ಆರ್. ಎನ್. ಜೋಶಿ.

ಕನ್ನಡ ವಾಚ್ಛಯ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಮಿತಿ,
ಬಾ ಗ ಲು ಕೋ ಟಿ.

Checked 1965

ಮುದ್ರಕರು:—

ಎನ್. ಬಿ. ಕೆಂದೂರ,

ದಿ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್,

ಬಾಗಲಕೋಟೆ.

ಅರಿಕೆ.

ಕನ್ನಡ ವಾಙ್ಮಯ ವ್ಯಕ್ತವು ವೈಖರಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲಿದೆ. ಕನ್ನಡಮ್ಮನ ಪೂಜೆಗಾಗಿ, ವಿವಿಧ ಕಲಾಕುಸುಮಗಳು ಮಿರುಗುಗೊಂಡು ಆರಳುತ್ತಲಿವೆ. ಕರಿನಾಡ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ತಪೋನಿರತ ಅರ್ಚಕರು ಕಿರುಗತೆ, ಹಿರಿಗತೆ, ನಾಟ್ಯ, ನಾಟಕ, ಕಾವ್ಯ ಕಲೆಗಳ ಚಲುಮಾಲೆಗಳನ್ನು, ಒಲೈಯಿಂದ ಕನ್ನಡಮ್ಮನ ಕೊರಳಿಗೆ ಕೈ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲಿರುವರು.

ಕನ್ನಡ ವಾಙ್ಮಯ ಸಾಮ್ರಾಟರೆಂದು ಕೀರ್ತಿವೆತ್ತ ವೈ. ವಾ. ಕೆರೂರ ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರ ನೈಜ ವಾಙ್ಮಯ ಸ್ಮರಣೆ “ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಚಲುಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಅಣಿ ಮಾಡಿರಿ ” ಎಂದು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸಿ ಕೊನರಿಸಿದ ನಮ್ಮನ್ನು .

ಕುಂದ ಕುಟ್ಟಿಲಗಳು, ನುರಿತ ಅರ್ಚಕನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾದವು! ಅಳಿಲು ಸೇವೆ ಮಳಲಿನಿಂದ ಸಲ್ಲಿದಂತೆ, ಚಿಂಗಣಗಿಲುಗಳನ್ನಾದರೂ ಅರ್ಪಿಸಿ, ಅಮ್ಮನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸೋಣವೆಂದು ಸಮಿತಿಯ ಗೆಳೆಯರ ಹಿರಿಯಾಸೆ ಕಾಡು ಕುಸುಮಗಳನ್ನು ಮಮತೆಯಿಂದ ಕೈವತ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಮಕ್ಕಳ ಮುಂದಿಟ್ಟು “ಪೋಷಿಸಿರಿ” ಎಂದು ನಲ್ಪಾಣೆ-ತಿಯ ನೀಯುವಳು ಅಮ್ಮಾ .

ಹೊಸ ಅರ್ಚಕರ ಬಳಗ ಸಮಿತಿಯ ಜತೆಗೂಡಿ ಒಂದೊಂದು ಮಾಲೆಯೊಡನೆ ದೇವಿಯ ಬಳಗೆ ಬರಲು ತವಕ ಪಡುತ್ತಲಿದೆ. ಅಮ್ಮನು ಅಶೀರ್ವದಿಸಿ ಜನತೆಯ ಪರಿಚಯಕ್ಕೆ, ಲಾಲನೆ, ಪೋಷಣೆಗೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಕಳುಹಿಸುವಳು.

ಸಮಿತಿಯವರ ಕೇಳಿಕೆಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಇತ್ತು. “ ಮುರುಕು ವಿದ್ಯಾ ಹರಕು ಸಂಸಾರ”ವನ್ನು ಪ್ರಚುರಿಸಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಿತಿಯು ಗೆಲೆಯ ಶ್ರೀ. ಬುರ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಉಪಕೃತವಾಗಿದೆ. ಬಹುವಿಧದಿಂದ ನೆರವಾಗಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟು ಗೆಲೆಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಿತಿಯು ಚಿರ ಋಣಿಯಾಗಿದೆ.

ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಇದನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಕೊಂಡು ಓದುವ ವಾಚಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಡವೆ?

ಬಾಗಿಲುಕೋಟೆ.
ಮಿ. ಆ. ಶು. ೧೦
ಶಕೆ ೧೮೬೦

ತಮ್ಮ,
ಕನ್ನಡ ವಾಣಿಯ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಮಿತಿ,
ಬಾಗಿಲುಕೋಟೆ.

ಲೇಖಕನ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ.

ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ತೆರೆಮರೆಯಲ್ಲಿ ಅವಿತುಕೊಂಡು ಅಣುಕಿಸುವ ಕೆಲ ನಡತೆಗಳು ನುಶಿಗಳಂತೆ ಮುಗಿಬಿದ್ದಿವೆ. ಪೊಳ್ಳು ಜೊಳ್ಳಾಗಿ ಸುತ್ತವೆ ಸಮಾಜವನ್ನು. ಅರಿತೂ ಅರಿಯದೆಯೂ ದರಿಕಂದರಗಳ ತಳಕಾಣಿಸುವ ಹೊಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ. ಬಡತನದ ಶಿವುಡೇ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಗಂಟು. ಸಿರಿತನದ ಸೋಗು ಮಾತ್ರ ಬೇರೂರಿದೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯ ವಿಟಂಬನೆಯ ಹುಂಬಲವನ್ನೆ ಬಿಟ್ಟು ಸುವ ಕಾಲವಿದು. ಸನಾತನ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಕೊಡಿಸುವ ಕಾಲವೂ ನಿಜ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳ ತಾಕಲಾಟದ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು, ಒಳನುಗ್ಗಿ ನೋಡಬೇಕೆನ್ನುವ ವಾಚಾಲುಗಳಂತೂ ಸಮಾರಂಭದ ಪುಂಗಣದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವಂತರೆಂದು ಎದೆಯುಬ್ಬಿಸಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಸರಿ.

ಒಂದೆಡೆ ಧರ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಅಬ್ಬರವನ್ನು ಸದೆಬಡೆಯುವ ಹೊಸ ಜನತೆಯ ಹುಯ್ಯಲಿನ ಸುಗ್ಗಿ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಹೊಸ ಜನಾಂಗದ ಧರ್ಮ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯ ವಾತಾವರಣದ ತೊಡಕಿನಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ ಸನಾತನದ ಸಂಪ್ರದಾಯಕನ ಮನೋವೃತ್ತಿ. ಇವುಗಳ ನುಗ್ಗುಟವೇ ಈ ಪ್ರಹಸನದ ಮೂಲ.

ಸಮಾಜದ ಎದುರು ಜನಾಂಗದ ಕುಂದುಳ್ಳು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಎಳೆದು ತರಬಹುದೇ, ಇನ್ನಿತರರು ಅಕ್ಷೇಪಿಸಿ ನಗರೇ? ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಗೆಳೆಯ ಕೇಳಿದ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ತಾಕಲಾಟವು ನಡದೇ ಇದೆ. ಪ್ರಹಸನವನ್ನು ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ತರಗೊಡದಂತೆ ಕೆಲ ಗೆಳೆಯರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೂ ಆಯಿತು. ಆದರೂ "ತರುಣ ತಂಡದವರು" ಯಶಸ್ವೀ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ತುಂಬಾ ಉಪಕೃತನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಪ್ರಹಸನವನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆ
ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರೊ. ರಂಗರಾವ ಮುಗಳಿ, ಎಂ. ಎ., ಬಿ. ಟಿ. ಇವರಿಗೆ
ತುಂಬಾ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಕನ್ನಡ ವಾಚ್ಯಯ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಮಿತಿ,
ಬಾಗಿಲುಕೋಟೆ ಇವರು ಈ ಪ್ರಹಸನವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ
ತುಂಬಾ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಬುರ್ಲಿ ವಾಸುದೇವ.

ಬೇಗನೆ ಅರಳುವದು. ಬೇಗನೆ ಅರಳುವದು.

ಸಮಿತಿಯ ಅನೇ ಕೃತನು.

ಮುಗಿಲಂಚು.

ಬರಹಗಾರರು:—

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮಳಗಿ.

ಮುರುಕು ವಿದ್ಯಾ - ಹರಕು ಸಂಸಾರ.

ಪಾತ್ರ ಪರಿಚಯ:—

- ೧ ವೆಂಕಣ್ಣ ಚಾರ್ಯ:— (ಸನಾತನ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿ).
 - ೨ ರಂಗಾಚಾರ್ಯ:— (ನೆರಮನೆಯವ).
 - ೩ ರಾಘು:— ವೆಂಕಣ್ಣ ಚಾರ್ಯರ ಮಗ (ಸುಧಾರಿಸಿದ ತರುಣ).
 - ೪ ತಮ್ಮಣ್ಣ:— (ರಾಘುನ ಗೆಳೆಯ)
 - ೫ ಕಾವೇರಿಬಾಯಿ:— (ವೆಂಕಣ್ಣ ಚಾರ್ಯರ ಹೆಂಡತಿ).
 - ೬ ರಮೆ:— (ರಾಘುನ ಹೆಂಡತಿ).
-

ಬಾಗಿಲುಕೋಟೆ ತರುಣ ತಂಡದವರು ತಮ್ಮ

೭ ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದಲ್ಲೆ

(ತಾ. ೯-೯-೧೯೩೮)

ಈ ಪ್ರಹಸನವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಿದಾಗ
ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದವರು.

-
- ೧ ಶ್ರೀ. ಟಿ. ಜಿ. ಹಳಾಳಿ:— ವೆಂಕಣ್ಣಾಚಾರ್ಯ.
೨ ,, ಎನ್. ಎಚ್. ಪುರೋಹಿತ:— ರಂಗಾಚಾರ್ಯ.
೩ ,, ಭೀಮಾಜಿ ಜೋಶಿ:— ರಾಘು.
೪ ,, ಎಸ್. ಬಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ:— ತಮ್ಮಣ್ಣಾ.
೫ ,, ವ್ಹಿ. ಜಿ. ಬುರ್ಲಿ:— ಕಾವೇರಿಬಾಯಿ.
೬ ,, ಬಿ. ಆರ್. ಕೆರೂರ:— ರಮೆ.
-

ನೋಟ ೧.

ಸ್ಥಳ:- [ವೆಂಕಣ್ಣಾಚಾರ್ಯರ ಮನೆಯ ಪಡಸಾಲೆ. ಗೂಟಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಹರಕ-ಶೀರೆಗಳು, ಪಂಜೆಗಳು ಜೋತು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಾಪೆಯನ್ನು ಹಾಸಿದ್ದಾರೆ. ನಡುವೆ ಒಂದು ಕೃಷ್ಣಾಜಿನ, ತೆರೆಯು ಮೆಲ್ಲನೆ ಏಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಆಚಾರ್ಯರು ಪ್ರವೇಶಿಸುವರು. ಜನಿವಾರವನ್ನು ಬಲಗಿವಿಗೆ ತೊಡಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಂಬಿಗೆಯನ್ನು, ಮಣ್ಣಿನ ಒಂದೆರಡು ಹೆಂಟೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಜೆಯ ತುದಿಗೆ, ಕಡಲೇ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಮೇಲೆ ನಿನ್ನೆ ಹಚ್ಚಿದ ಗಂಧದ ಕಲೆಗಳು ಹಾಗೇ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಬಲಗೈ ಬೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪವಿತ್ರದುಂಗರವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ, ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪಂಜೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದು, ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಲೆಯ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಸುರವುತ್ತ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಕೂಗ ತೊಡಗುವರು. ಒಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಉತ್ತರವು ಬರುವದಿಲ್ಲ]

ವೆಂಕಣ್ಣಾಚಾರ್ಯ:- ಏನು ನೀನೂ ಇಲ್ಲೇನ ಮನ್ಯಾಗೆಸ್ಸ ತೊಟ್ಟಾ ತೂಗೆಸ್ಸ ಕೂಸು ಅತ್ತದೋಡು, ಧೂ-ಧೂ-ಧೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲೆಸ್ಸ. ಒಂದೇ ಸವನೇ ಚಿಟಿ ಚಿಟಿ ಚೀರ್ತದ ನೋಡು. ತೂಗ್ರಿಷ್ಟು.

ರಂಗಾಚಾರ್ಯ:- (ಬಾಗಿಲದ ಹತ್ತರ ನಿಂತು) ಯಂಕಾ, ಒಂದು ಚಿಮುಟಿಗಿ ನಾಶಿ ಅದ ಏನು ?

ವೆಂಕಣ್ಣ:- (ಎದ್ದು ಕೃಷ್ಣಾಜಿನ ತೋರಿಸುತ್ತ) ಬರಿ, ಆಚಾರ್ಸ. ಅದ ಬರಿ. (ರಂಗಾಚಾರ್ಯರು ಬಂದು ಕೃಷ್ಣಾಜಿನದ ಮೇಲೆ ಕೂಡುವರು. ವೆಂಕಣ್ಣಾಚಾರ್ಯರು ನಶ್ಯದ ಬುರಡಿಯನ್ನು ಆಚಾರ್ಯರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡುವರು.)

ರಂಗಾ:- (ನಶ್ಯ ಏರಿಸುತ್ತ) ಯಾಕೋ ಯಂಕಾ ಐದತಾಸ ಹೊತ್ತೇ ರೇದ ಇನ್ನೂ ಸ್ನಾನಾನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲಾ! ಜೇಷ್ಠ ಪುತ್ರಂದೇನು ಇವತ್ತ ಪ್ತಮಾರ್ಚನಾ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಆಚಾರ್ಯ ಆ ಸೂಳೀಮಗಾ ಪೂಜೇ ಪುನಸ್ಕಾರಾ
ಮಾಡ್ತಿದ್ದ್ರೆ, ನನ್ನ ಸಂಸಾರ ಹರಹರಕ ಅಗ್ನಿದ್ವೇ ಇಲ್ಲಾ.

ರಂಗಾ:— ಹೌದೋ ಯಂಕಾ, ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಏನಪಾ ಅದು ಗದ್ದಾಸ?

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ನನ್ನ ಕರ್ಮದ್ರಿ ಆಚಾರ, ನನ್ನ ಹಣೇಬರಾ (ಹಣೆ ಹಣೆ
ಬಡೆದುಕೊಳ್ಳುವನು.)

ರಂಗಾ:— ರಸ್ತೆಕ ಬಂದ್ನಿಂತು ಕಲಾಕಲಾ ಬಾಯಿ ಮಾಡೂ ಅಂಥಾ
ದ್ವೇಸಾಗಿತ್ತಪಾ ನಿನಗ? ಸಂಸಾರದಾಗ ಸಹನಮಾಡಕೋಬೇಕಪಾ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಆಚಾರ ಒಂದೆಸಗ, ಎರಡೆಸಗ, ಎಷ್ಟಂತ ಸಹನ
ಮಾಡಕೋಬೇಕೇ. ನಾಅಂತೇ ಈ ರಂಡೇಮಕ್ಕಳ ಕೈಯ್ಯಾಗ
ತಡದೀನಿ, ಮತ್ತೊಬ್ಬಾಗಿದ್ದು ಓಡಿ ಹೋಗ್ತಿದ್ದು ಓಡಿ.

ರಂಗಾ:— ಒಂದ್ವಾಳ್ಯಾಕ್ಕೆ ಟೈಬೇಕು, ಒಂದ್ವಾಳ್ಯಾಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿ
ಹೇಳಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕರಿಬೇಕೊ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಸಣ್ಣ ಕೂಸೇನಿ, ಇವರು. ಆಚಾರ ಒಟ್ಟಿಸಿ ಬರ್ದದ,
ನನ್ನ ಹರಕ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಟಿಬ್ಬಿ ಹಾಕಿ ಹಾಕಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡ್ತಿದ್ದೆ. ಎಲ್ಲಾ
ಹೇಳ್ತೀನಿ ಕೇಳಿ, ಎಂದ್ನಿಂದೂ ನೀವು ನಮ್ಮ ಗುರುಗೋಳು.
ನಿಮ್ಮಿಂದ ಹೇಳ್ತೀ ಮತ್ತಾರ ಮುಂದ ಹೇಳ್ತೀಕು?

ರಂಗಾ:— ಹೌದಪಾ. ಎತ್ತಿರಿಗಳೆತು, ಕ್ವಾಣ ಕೇರಿಗಳೆತು, ಅಂದ್ರ
ಸಂಸಾರ ಸಾಗೂ ಬಗಿಹ್ಯಾಂಗಪಾ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಹಾಂ! ಆಚಾರ ನಾನೂ ಅದನ್ನ ಕೇಳ್ತೀನಿ. ಏನೋರಪಾ
ದೊಡ್ಡವತನ ಅದ, ಹ್ಯಾಂಗಿದ್ದೇನು ಅಂತೀರಾ, ಸಿಳ್ಳಿಮಿಳ್ಳಿ ಗೂರೂಪಾಯಿ
ಎಂಟಣೆ ಬರ್ದದನನ್ನಾಲಿಗೆ. ರಾಯರ ಮನಿ ಘಂಟೀ, ಘಂಟೀ ಬಡದು
ಪಲ್ಲಾ ತಂದು ಇದ್ದ ಬಿದ್ದ ಚೂರಚಾರ ಕೆಲ್ಲಾ ಮಾಡ್ಡಹೊತು, ನನ್ನ
ಸಂಸಾರ ಶಕಟ ಸಾಗೂ ಹಾಂಗಿಲ್ಲಾ.

ರಂಗಾ:— ನಿಂದೊಬ್ಬಂದೇ ಹೀಗ ಅಗೇದ ಅಂತಲ್ಲಾ, ಒಟ್ಟಿನ ಮ್ಯಾಲೆ ಅಡ್ಡಾಡಿ ಬ್ರಾವ್ವಣ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿನೇ ಹಿಂಗ ಅಗೇದ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ನೀನೇ ನೋಡಿ ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಳಗ ರಾಘ್ಯಾ ಹೀಗ ಮಾಡಬೇಕೇನು!? ಯಾರೇನು ಲಗ್ನಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರೋವಿಲ್ಲ! ?

ರಂಗಾ:— ಪರಮನೀ ಮಕ್ಕಪಾ ಅವ್ರಾ, ನೋ - ಡಿ ಮಾ - ಡ ಬೇ - ಕೂ ಆ - ತು.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಹಾಂ! ಹೀಗನಿ. ನಮ್ಮತ್ತೀ ನೋಡಿ ಮಾಡ್ಬೇಕು. ನಾ ರಂಡೇಗಂಡಾ, ಅನ್ನ ಬಾಯಿ ತಗೆದು ಇವಗ ಜೀ-ಜೀ ಅಂದು ಇಷ್ಟ ತ್ತಾರೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಒಂದೂರು ಕಾಸ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ರೂ ಜೀವಾ ಬಿಡ್ತಾರ ಜೀವಾ, ಅದನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟು, ಕಿರ್ಕಸಾಲೇ, ಕಡ್ಲೀ ಕುಸ್ತೇ ತಂದ್ಬಡೀತ್ತಿರಿನೀ. ಈ ಮಗಾ ಲಗ್ನಾದಾವ ತಲೀ-ಹಿಡೀತು, ಇದನ್ನ ತಿಂತಿದು, ಅಂದು ಧುಸುಮುಸು, ಧುಸುಮುಸು ಉರಿತಾರನ. ಊಟಕ್ಕಂತೂ ಎಲ್ಲೂ ಹೋಗುದೇ ಇಲ್ಲಾ. ಮೊನ್ನೆ ಶೇಷಾಚಾರ್ಗೆ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ಬ್ರಾವ್ವಣ್ಯ ಯಾರೂ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಿಲ್ಲಂತ, ವಿಶೇಷ ಜೋರಾಡಿ ಕರಕೊಂಡು ಹೋದ್ರು; ಅದೇ ನಾಲ್ಕೂವರಿ ಆಣೆ ಬಂದಿತ್ತು, ಅದನ್ನೇ ನನ್ನ ಕೈಕೊಟ್ಟು ಮುಗ್ಗ ಜ್ವಾಳಾನರೇ ಆಗಲಿ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಬರೂದಿಲ್ಲ ನಾ ರಂಡೇಗಂಡಾ ಭಕ್ತಿ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟು, ಒಸಡಿ ಕಿತ್ತಿಹೋಗ್ಯವ ಅಚಾರ, ಆ ನಾಲಕ್ಕಾಣೆ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಸಿ ಮುದ್ದಿಗೆ ಪಾವ್ವರು, ಸೋ, ತಂದ್ಕೊ-ಟ್ಟಾನೆ! ಗಳಾಗಳಾ ಅತ್ರ ಸರಿ ಇದನ್ನೋಡಿ.

ರಂಗಾ:— ಏನೋ, ಬಿಡೋ, ಈಗಿನ ಘಾಳೀನ ಹಾಂಗ್ಬೇಸೇದ. ತಂದ್ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನು ಸರಿಹೋತು, ಊಟಕ್ಕೆ ಯಾಕ ಹೋಗ್ಬಾರ್ದು. ಹೋದ್ರ ಎಷ್ಟೋ ಅನುಕೂಲಾಗ್ತದ ಸಂಸಾರಕ್ಕ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ನಾ ದಿನಾ ತಲೀ ಒಡ್ಕೊತ್ತೀನಿ, ಜುಲ್ಮಿತಗ್ಗು, ಇಷ್ಟ ಡ್ಡಾಗ್ಗ ಸಂಜಾಪ ಬಿಡು, ಚಂಡ್ಕೀ ಬೆಳ್ಳು ಅಂದ್ರೆಲ್ಯಾರೆ ೧೨ನೇ ದಿನದ

ಪೂರ್ವ ಭುಕ್ತಕ್ಕೂ, ವರ್ಷದ ಸ್ರಾ(ಶ್ರಾ)ಧ್ಯಕ್ಕೂ, ಕೂಡ್ಲಿ ಕೈರ್ದದೂ; ದಂಪ ತ್ತೂಟಕ್ಕೂ ಹೋಗ್ಲಿಕ್ಕೆ ಬರ್ದದ, ಅಂದ್ರೆಲ್ಲಾಲ್ಯರೆ ನಾಲಕ್ಕಾರು ಜೋಡು ಧೋತ್ರೂ ಶೀರೇಬರ್ದವ ಅಂತ ಹೇಳದರ “ಎನ್ನ ಚ್ಚಿ ಹೋಗೋ ಎನ್ನ ಚ್ಚಿ” ಅಂದು ಕಟ್ಟಿಳೇತಾನಿ, ನನ್ನ. ಮತ್ತೇನೈಳೆಬ್ಯಾಡ್ಲಿ ಸದಾ ಖೋಲಿ ಒಳಗ ಕೂಡೂದು, ಹಿಕ್ಕೂದು, ಹಿಕ್ಕೆಸಿಗೊಂಬೂದು, ಹಿಕ್ಕೂದು ಹಿಕ್ಕೆಸಿಗೊಂಬೂದು ತ-ನ-ನ-ನ-ನ ಹಾಡೂದು, ನನ್ನಸಿ ಮುದ್ದು ರಮಾ ದೇವನಕಾ ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಕನಡಿ ಮುಂದೇ!

ರಂಗಾ:— ತಾನೊಡ್ಲ ವೈದಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಕೈ ಹಿಡಿದಾಳ, ಇವೆಲ್ಲಾ ತನಗ್ಯಾಕೆ?

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಅಕೇದು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಸಂಪತ್ತು ಅಚಾರೂ, ಕುಬಸಾ ತೊಟ್ಟೊಂಬೊ ಹಾಂಗಿಲ್ಲಾ, ಟಕ್ಕು ಹಚ್ಚಿದ ಬಿಳೇ ಪೊಲ್ವಾನೇ ಆಗ್ಲೇಕು. ಸಾಬಾಣಾ ಹಚ್ಚಿ ದಿನಕ್ಕ ಹತ್ತ ಸರ್ದಿ ಮೋತಿ ಗಲಬರಿಸಿಗೋಬೇಕು! ಟೂಥ ಪಾನ್ದರು ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹಣೇಬಾರಕ್ಕೂ ಸುಟ್ಟ ಕುಳ್ಳ ಪುಡಿ ಸಿಗೂದಿಲ್ಲಾ, ಎನ್ನಾಡ್ಲೇಕ್ಕೆಳಿ? ಎನೋರಪಾ ಮಾಡ್ಲೇ ಅನ್ನೂಣೂ ರಾಯರ ಮನಿ ಮಂದಿ ಹೊತ್ತು ಹುರಿತಾರ್ಲಿ- ತಾನು ವೈದಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಹೇಣ್ಣಿ? ಛಲೋತ್ತಾಗೆ ಥಾಲಿ ಹಿಡಕೊಂಡು ಊಟಕ್ಕ ಧಡಾಧಡಾ ಹೋಗ್ಲೇಕೋ ಇಲ್ಲೋ,ಥಾಲಿ ಕಚ್ಚಿ ಪದರಿನ್ಯಾಗ ಹಾಕಿ ನೌಕೂ, ವನಪೂ ಮಾಡ್ಲೇತೂ ಹೋಗುದು ಯಾಕೆಸಾ ಹೇಳಿ; ರಾಯರ ಮನಿ ಹೆಣ್ಣುಕ್ಕಳು ಇದನ್ನೇ ನೋಡಿರ್ದಾರ, ಟೀಕಾ ಸುರೂ ಮಾಡಿ ದ್ರಂದ್ರ ನನಗ ಕೋಟ್ಟಿಡ್ಲ ಬಡಧಾಂಗಾಗ್ಗದ, ಕೋಟಿ ತಿಡ್ಲ !!

ರಂಗಾ:— ಹೌದಪಾ, ಈಗಿನ ರಾಯ್ರು ಮೊದ್ಲೇ ವೈದಿಕರ ಟೀಕಾ ಮಾಡ್ಲಿರ್ದಾರೂ, ಇಂಥಾವೆಲ್ಲಾ ಆದ್ರಂತೂ ಮುಗದೇ ಹೋತು.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಕೇಳಿ ಅಚಾರೂ ನನ್ನಸಿ ಮುದ್ದಿನ ಕಥಿ, ಇನ್ನೂಕೇಳಿ, ಮನಿಗ್ಬಂದು ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷಾತು, ಮಡಿ ವೈಲಿಗೇ ಜ್ಞಾನಾ ಒಂದೂರರೆ. ಈಗ ನಾಕಾರು ದಿವ್ವದ ಹಿಂದ ನಾಯ್ಕರಲ್ಲೆ

ಶನಿ ಜಪ್ತಾ ಇತ್ತಃ ಹೋಗಿದ್ದೆ, ಆಗ ಒಂದು ಭಂದಂಥಾ ಕಾಜಿನ ಬಾಟ್ಟಿ ನೋಡ್ತೆ, ಯರಡು ತಾಸು ಕಾದು ಕೂತು, ಗಿಲ್ಲು ಮಾಡಿಮಾಡಿ ರಾಯ್ತನಿಮ್ಮ ಗುಣ ಅಂಥಾದು, ನಿಮ್ಮ ಗುಣ ದೋಡ್ಡು, ಉದಾರಿಗಳು, ದಾನಶೂರು, ಪುಣಿವಂತು ಅಂದು, ಕಡೀಕೆ ಈ ಬಾಟ್ಟೀ ಖಾಲೀ ಆದ ಕಾಣಿಸ್ತದ ದಶಂಗದ ಪುಡಿ ಹಾಕಿ ದೇವರ ಮುಂದಿಡಲಿಕ್ಕೆ ನೆಟ್ಟಗದ ಅಂದು, ದೇಶಾವರಿ ಮಾಡ್ತಂದು ರಾಯರ ಸಂಪುಷ್ಪದ್ವತ್ರ ಇಟ್ಟಿದ್ದೆ; ನನ್ನಸಿ ಮುದ್ದು ಹದ್ದಿನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ, ಯಾವಾಗ ಬಿತ್ತೋ ಏನೋ, ಅದನ್ನ ಮೈಲಿಗೆಲಿ ತಗೊಂಡು ದಶಂಗದ ಪುಡಿ ಜಗಲೀ ಮ್ಯಾಲಿ ಸುರವಿ, ಮ್ಯಾಣಾ ತುಂಬಿ ಇಟಗೊಂಡಾಳಿ, ಮ್ಯಾಣಾ, ಏನಳಬೇಕೋ ನಗಬೇಕೋ ಹೇಳಿ? ಹೊಲ್ಯಾರ ಮನೀಕ್ಕಂತ ಅತ್ತತ್ತಾಗೇದ ನನ್ನನೀ. ಅಲ್ಲೇ ಪ್ರಾಣದೇವರು-ರಾಯರ ಸಂಪುಷ್ಪ, ಹ್ಯಾಂಗ ತಿಳೀಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಇವರಿಗೆ ಆಚಾರ್ತ, ಸಹನ ಮಾಡಿಕೋ ಅಂತೀರಿ, ಎಷ್ಟಂತ ಸಹನ ಮಾಡ್ಕೊಬೇಕು ಹೇಳಿ? ಮುಂದಿಯೊಳಗ ನೋತೀ ತೋರಿಸುವ ಹಾಂಗಿಲ್ಲೀ. ನಾನು,

ರಂಗಾ:—ಏನೋ ಮಹಾರಾಯಾ, ಹುಡಗೀನೂ ಚೂರ್ಚಾರು ಕಲ್ತದ್ದು ಸಾಧಾರಣ ಭಂದನೂ ಅದ್ತ, ಭಂದಾ ಚಾರಾ ತಗೊಂಡು ಏನು ಮಾಡೂ ದದ. ಮನ್ನನಾ ಮುಂದಾಗೋ ಮಾತಪಾ. ಆವನೂ ಬಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಯೋಗ್ಯ ಮನುಷ್ಯ, ಸಂಭಾವಿತ ಭಾಳ್ತೀಳ್ಕೊಂಡ ಅಂತ ಮಾಡ್ಕೀವಪಾ, ಉಪಾಯ್ಕೀ ಇಲ್ಲಾ? ಈತ ಇಚ್ಛಾ ಇನ್ನೇನು ಮಾಡೂದದ.

(ಕಾವೇರಿಬಾಯಿಯು ವೆಂಕಣ್ಣಾ ಚಾರ್ಯರ ಹೆಂಡತಿ, ಚಿವುಟದರಿ ರಕ್ತಬಾರದ ಮುಖ, ಕಪ್ಪು ಮೈ, ಸೊರಗಿದ ಶರೀರ, ಮುಸುರಿ ತಿಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಕೈ ಕಪ್ಪಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬರುವಳು.)

ಕಾವೇರಿಬಾಯಿ:— ನನ್ನ ಕರ್ಮಪಾ ನೀವೇನ್ಮಾಡಿರಿ ಹೆಗಲ ರಾತ್ರಿ ದುಡ್ಡುದುಡ್ಡು ಸಾಯೂದು ಬರದದ ನನ್ನ ಹಣೇಮ್ಯಾಲಿ, ಒಬ್ಬಾ ಹೇಳವರು ಇಲ್ಲಾಂಗಾತು, ಇಂಥಾ ಹೊತ್ತಿನ್ಯಾಗಸೈತ (ಸಹಿತ) ಖೋಲ್ಯಾಗ ಕೂತ್ರ, ನಾವೊಬ್ಬಾಕೆನೇ ಸಾಯ್ಕೀಕೇನೋ ಇಲ್ಲೇ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಏನು ಬಾಯ್ಯಾಡಬ್ಯಾಡನು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರ.

ಕಾವೇರಿ:— ಹೂಂ ಹೀಂಗೆ ಅಂಜೆಂಜೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಹೀಂಗಾಗೇದ, ನನ್ನ ಮಗನ ಕೆಡಿಸಿದಾಕ್ಕೆ ಆ ಹೊಯ್ಯಾಲಿ! ಎಂಥಾ ಭಲೋ ಇದ್ದಾ ಮೊದಲ, ಇಕಿ ಬಂದಾಳ್ವಂದಾಳ ಏನ ಮಾಡ್ಯಾಳೋ ಏನೋ, ನನ್ನಾಕ್ಕೆ ಕೇಳೂದಿಲ್ಲಾ, ತಿರಿರಿಗಿನಾದಸ್ತಾನ

ರಂಗಾ:— ಗಂಡಾ ಹೇಣ್ಣೆ ನೆಟ್ಟೆ ದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲೋ ಕಾವೇರಿಬಾಯಿ; ಆತು, ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಾತು.

ಕಾವೇರಿ:— ಹೂಂ! ನಾ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಹಚ್ಚಿ ದುಡ್ಡು ಸತ್ತರೂ ಚಿಂತಿ ಲ್ಲಾಳಕನ, ಏನ್ನನಿಯೊಳಗ ಮೂರೇ ಮಂದೇನ, ನಾಲ್ಕೆಂಟು ಹುಡುಗರು, ನಾವು, ನದೀ ಇತ್ತದನ, ಭಾವಿ ಇತ್ತದನ, ನೀವೇ ಹೇಳ್ವ ರಂಗಾಚಾರ್ಯ ಈಕೇನು ಬಾಬಾಸಾಹೇಬನ ಹೇಣ್ಣೆ? ಕೂಸಿನ ಹೇಲರಬಿ ಒಕ್ಕೊಂಡಬಾ ಅಂದ್ರ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸ್ತೆವ್ಯಾ ಅದ್ದನ್ನಾರು ಒಕ್ಕೊಡ್ಬಂದಾರು ಅಂದ್ಲ. ಅಂದ್ಬಳಿಕ ಎನ್ನಾಡ್ಬೇಕೂ ಹೇಳ್ವ, “ಯಾಕ್ರೇ ಕಾವೇರಿಬಾಯಿ ನೀವು ಬಂದೀರಿ ಭಾವ್ಣೇ; ನಿಮ್ಮನಿ ಬರ್ದಿಲ್ಲಾ” ಅಂತಾರ. ನಮ್ಮನೀ ಹುಳ್ಳು ಮಂದೀ ಮುಂದ ಹೇಳೂದದನನ ?

ರಂಗಾ:— ದೊಡ್ಡನುಷ್ಯಕವ್ಯಾ ನೀನೇ, ಸಹನ ಮಾಡ್ಕೊತೀದೀ ನಡಿತದವ್ಯಾ, ಮುಚ್ಚೊಬೇಕವ್ಯಾ ಸಂಸಾರ್ಡ ಹುಳ್ಳು—

ಕಾವೇರಿ:— ನಾ ಒಬ್ಬಾಕೇನೇ ಮುಚಕೊಂಡ್ರ ಎಷ್ಟಾದೀತ್ರಿ.... ಮನೀ ಅಂದ್ಬಳಿಕ ಒಂದಿರ್ದದ ಒಂದಿರೂದಿಲ್ಲಾ, ಇಸಿಗ್ಗೆ ಮಿಸಿಗ್ಗೆ ಆ ಕುಲ್ಕರ್ಣಿ ಕಲ್ಲವ್ವು ಮುಂದನ, ಎಲ್ಲು ರ್ದೆಂಕೀ ಮುಂದನ, ನಮ್ಮನೀ ಹುಳ್ಳೆಂಟಿ ಆಡ್ಕೊಂಡ್ರೇನ ಮಾಡ್ಬೇಕೂ ಹೇಳ್ವ. ಈ ಹುಚ್ಚೊಪ್ಪೇನು ತನ್ನನಾಗ ಪಂಚಪಕ್ವಾನ್ನಾ ತಿಂತಿದ್ದಾಳ ದಿನಾ? ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತದ ನನ್ನ, ಕಸಾ ಅದನ, ಮುಸುರಿ ಅದನ, ತೊಳಿಯೂದ ಅದ, ಬಳಿಯೂದ ಅದ, ಅಲ್ಲೊರಿಗಿ ಕೂತ್ರ ಸಾಯ್ಬೇಕನಾ ಇಲ್ಲೆ? ಏನ್ನಾಡ್ಬೇಕಾದೀತೂ ಹೇಳ್ವ. ದುಡುದ್ದುಡುದು ನನ್ಬೊಂದು ನರ್ಮಾಗಬೇಕು, ಬೆಂಕೀ ಹಚ್ಚಿ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಏ ಸ್ಸ, ಹೋಗ್ಸ, ಎಷ್ಟುಬಯಿ ಮಾಡ್ತಿ ಹೋಗು, ಬಂದದ್ದನ್ನಭೋಗ್ಯಬೇಕು, ಒಲ್ಲೇನ ಅಂದ್ರ ಬಿಡ್ತದ್ಸ.

ಕಾವೇರಿ:— ಮಾರ್ಗೆ ಶರಗ್ಗು ಕೊಂಡು ಅತಗೋತೂಡ್ತಿ ಆಮ್ರಂಡೀ ಹಾಂಗ, ಒಂದಿಷ್ಟೇನಾದ್ರು ದರ್ಪಿಟ್ಟೆದ್ದು ಚಿಂತಿಲ್ಲಾ, ಎಲ್ಲಾದರ್ಪ ನನ್ಮಾಲ್ತೀ ಇರ್ದದ ಬೆಂಕೀ ಹಚ್ಚಿ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಅಲ್ಲಸ್ಸ, ಏ ಸ್ಸ, ನಾನರೇ ಏನ್ಮಾಡ್ಲೇ, ನನ್ನೊಡಿತಗ್ಗು ನನ್ನೇನಾಚಿಕೆ, ಹೌದಲಿ ಆಚಾರ, ಹಂಗೇ ನೋಡ್ತೋತ ಸುಮ್ಮೇ ಕೂಡ್ತಿನಿ ಬಾಯಿಮ್ಯಾಲೆ ಕೈ ಇಟ್ಟೊಂಡು.

ಕಾವೇರಿ:— ಸುಮ್ಮೂತ್ರಸ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಹಾರ್ಯಾಡ್ತಾವ ಮಂಗ್ಯಾಗೋಳು, ಒಮ್ಮೆ ಛಲೋತ್ನಾ ಗ ರ್ಯಾಡ್ತಿದ್ರ ಮನೀ ಮುಂದಿನ್ನಾಯಿ ಆಗಿಬೀಳ್ತಾರ ನಾಯಿ ಆಗಿ, ಬೆಂಕೀ ಹಚ್ಚಿ, ಅಂಜೂದೂ ಅಂಜೂದು ಎಲ್ಲೇತನಕಾದು.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಆಚಾರ್ಯ, ಒಂದಗಳು ಹಿಚಿಕೆ ನೋಡ್ತಾರ ಯಾರರ, ಅವೂ ದೊಡ್ಡವ್ರಾಗ್ಯಾರ, ಮೊನ್ನೆ ನಾಕ್ತಾಸ ರಾತ್ರಾ್ಯಗಿತ್ತೇನಿ, ರಮಾ, ರಾಘ್ಯಾ ಇಬ್ರೂ ಹೊರಗ ಹೊಂಟು, 'ಎಲ್ಲೆ ಹೋಗ್ತಿಯಪಾ' ಅಂತ ಒದರ್ದೆ, 'ತಂಗೊಂಡೇನ್ಮಾಡ್ತಿಯಪಾ, ಸುಮ್ಮಬಿದ್ದಾತ್ರೂ, ಅದೆಲ್ಲ ಪಂಚೇತಿ ನಿನಗ್ಯಾಕ್ಸ' ಅಂದಾ, ಆಚಾರ, ಇದ್ದಾಂವ ಅಲ್ಲಾ, ಸತ್ತಾಂವ ಅಲ್ಲಾ ಸ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತೆ ದೆವ್ವ ಬಡ್ಡವರ್ದಾಂಗ.

ರಂಗಾ:— ಹೌದಪಾ ಯಂಕಾ, ಹಿರ್ಯಾರು ಕಿರ್ಯಾರು ಅನ್ನೂ ಭಾವ ನಾನೇ ಇಲ್ಲೋ ಈಗಿನ ಹುಡ್ಗೊರೆ, ತಾಯೂ ಎಟ್ಟೆಟ್ಟಾತು, ತಂದೆ-ನಕಾ ಸರೇಸರಿ, ಏನ್ನಿನಾ ಬರಿಕೈ ಹತ್ತಿದುವೋ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಇಂಥಾ ಇರ್ಕಿನ್ಯಾಗಿಂದ ನಾಹ್ಯಾಂಗ ಪಾರಾಗ್ಬೀಕ್ರೇಪಾ, ನಾ ಎಲ್ಲಾಂರೆ ದರ್ಭದ ಗಂಟೆಗಲೆ ಹಕ್ಕೊಂಡು ಅಪರಸ, ಸುಡ್ಡಾಡ ಏನಾರೆ ಮಾಡ್ತಿನಿ, ಈ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ತಂದ್ಬಡೀತೀನಿ, ಇಲ್ಲೇ ಹೀಂಗ ರಂದೀ ರಸ್ಕಸಿ ನಡದ್ರ, ಉರ್ಲ ಹಕ್ಕೊಂಡು ಸಾಯ್ಬೀಕೂ ಅನ್ನತ್ತದ.

ಕಾವೇರಿ:— ಆತು, ಇದೇ ಸ ಆತು, ಸೊಸೆ ಬಂದ್ರೇನು ಮಕ್ಕಳು ಬಂದ್ರೇನು ನಂನ್ನಡತ್ತೇನು ತಸ್ಲಿಲ್ಲ ಬೆಂಕೀ ಹಚ್ಚಿ, ಇಷ್ಟು ದಿವ್ವ ಮೈದ್ನುದ್ರ ಕೈಯ್ಯಾಗ ಉರಿಯೂದಾತು, ಇನ್ನ ಉದ್ದ ಕಾಲೆಲ್ಲಾ ಸಸೀ ಕೈಯ್ಯಾಗ, ಅಂತೂ ನನ್ನ ಜೀವ್ನಕ್ಕೆನು ಸುಖಾ ಇಲ್ಲಾ ಬೆಂಕೀ ಹಚ್ಚಿ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಏ, ಎಷ್ಟು ಕಾರ್ಭಾರ ಮಾಡ್ತೀಯೇ ಹೋಗು, (ಕಾವೇರಿ ಬಾಯಿಯು ಹೊರಟು ಹೋಗುವಳು)

ರಂಗಾ:— (ನಿಟ್ಟಿಸುರಿಕ್ಕುತ್ತ ನಶ್ಯದ ಬುರಡಿಯನ್ನು ಬಗ್ಗಿ ತೆಗೆದು-ಕೊಂಡು) ಅಲ್ಲೋ ಯಂಕಾ, ಹದ್ದೆಂಟಕಡ್ಗೆ ಓಡ್ಯಾಡ್ತಿದಿ. ಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಗ ಪಾರ್ಟ್ ನ್ಯಾಗ ಬರಿಯೂದಕ್ಕೆಟ್ಟಬಾ, ಕಡೀಕ ನಮ್ಮ ವಕೀಲ್ ರೆಲ್ಲೆರಿ ಇಡೂ, ಅಂದ್ರ ಒಂದ ಹಾದ್ಯೋ, ಖಾಲೀ ಕೂತ್ರ ಏನದು? ಹ್ಯಾಂಗೂ ಜಡ್ಡ ನೂ ನಮ್ಮವನೇ ಇದ್ದಾನ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹೋಗಿ, ಅವನ್ಕಾಲೇ ಹಿಡ್ಕೋ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಈ ದುರಭಿಮಾನಿ ಸೂ.....ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಂಥಾ ಕೆಲ್ಸ-ಸರೀ ಬರೂದಿಲ್ರಿ ಈಗಿನ ದಿವ್ವದಾಗ, ಏನ್ನ ಸೀಬ ಇತ್ತೋ ಏನೋ, ಸುಡಗಾಡ ಇಂಗ್ರೇಜಿ ಆರೆತ್ತೇ ಒಂದು ಪಾಸಾಗ್ಯಾನ, ಬಿ.ಏ., ಆಗೀನೀ ಅಂತ ಕಲ್ಪನಾ ಆಗೇದ ಅವ್ಗ, ಮೊನ್ನೆ ಹೋದಾಗ ಜಜ್ಜನೆಣ್ಣೇ ಮುಂದ ಕೂತು ಅತ್ತ ಬಂದೀನಿ, ಅಕೀನೆ ಆಚಾರ ಅಳಪ್ಪಾಡಿ ನಮ್ಮವ್ರ ಮುಂದ್ಲೇಳಿ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲ್ಸಾ ಮಾಡ್ತೀನಿ ಅಂದಾಳ. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹೋಗಿ ಘಟ್ಟಾಳಿಗಿ ಅಕೀ ಕೈಕಾಲೇ ಹಿಡ್ಕೋತೀನಿ.

ರಂಗಾ:— ತೀವ್ರ ಅಷ್ಟ ಮಾಡಿ ಬಿಡಪಾ ಹೋಗ್ಲೀ, ಲಗ್ನಾ ಒಂದ್ಯಾ ಡಿದ್ಯಾ, ಹದ್ದೆಂಟ ಮಂದೀ ಕಾಲ ಹಿಡಕೊಂಡು. ನಿನ್ನ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಕಲ್ಸೀ, ಅನ್ನದ ಆಧಾರ ಒಂದಿಷ್ಟು ಮಾಡ್ಬಿಡು ಮತ್ತೆ

(ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ರಾಘೂ ರಮೆಯರು ಕಲಕಲ ಬಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತ ಬರುವರು. ರಾಘೂ ಸುಧಾರಿಸಿದ ತರುಣ, ಕ್ರಾಫನ್ನು ಓರಣವಾಗಿ ಬಾಚಿದ್ದಾನೆ, ರಮೆ ರಾಘೂನ ಹೆಂಡತಿ, ಸುಧಾರಿಸಿದವಳು, ವಯಸ್ಸು ಕ್ರಮವಾಗಿ ೨೨-೨೩, ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದು ತುದಿಯನ್ನು ರಾಘೋ, ಒಂದು ತುದಿಯನ್ನು ರಮೆಯು ಹಿಡಿದು ಜಗ್ಗಾಡುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ರಮೆಯು ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸ್ನೋದ ಡಬ್ಬಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವಳು.)

ರಾಘು:— ನಾ ಮೊದ್ಲ ಹಚ್ಚೊಂಡು ಕೊಡ್ತಿನಿಂದ್ರಸ.

ರಮೆ:— ಊಂ. ಹೂಂ. ನಾನೇ.....ಮೊದ್ಲು,

ರಾಘು:— ಊಂ. ಹೂಂ. ನಾನೇ.....ಮೊದಲ, ತಾ, ತಾ, ಸ್ನೋ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಅಚಾರ್ಯ ನನ್ನ ಸಂಸಾರ ಛಿದ್ರಾ ನೋಡಿ, ಎನ್ನರಕ ಸಂಸಾರೋ, ಮುರಕ ಸಂಸಾರೋ ಹೇಳಿ! ನಾಚ್ಚೆ ಅದ ಎನ್ನೋಡಿ ಅ ಗಂಡ್ರಾಮಿಗೆ.

ರಮೆ:— ಕನಡೀ ನನ್ನನಿಂದ ತಂದೀನಿ, ಇದರ ಮ್ಯಾಲೆ ನಿಮ್ಮೇನದ ಅಧಿಕಾರ್ಯ.

ರಾಘು:— ಹೌದ ತಾರ್ಯ, ನಿನ್ನ ಮ್ಯಾಲೇ ಯಾವಾಗ ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರ್ಯ: ಡೀತದ್ಯ ಅಂದ್ಬಳಿಕ ನಿನ್ನನಡೀನೂ ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರಕೊಳ್ಳಪಟ್ಟುಂಗೇ.

ರಮೆ:— ಹೂಂ-. ಹಂಗೇ ಅಗ್ಲೇ. ಸ್ನೋ ನೆಟ್ಟ ಹತ್ತೇದೋ ಇಲ್ಲೋ ನೋಡ್ಕೊಂಡು ಕೊಡ್ತೀನಿ ನಿಂದ್ರಿ.

ರಾಘು:— ನಾ-ಮೊದ್ಲಸ.

ರಮೆ:— ಊಂ ಹೂಂ- ನಾಮೊದ್ಲ, ನನ್ನ ಸ್ನೋ.....

ವೆಂಕಣ್ಣ:— (ಎದ್ದು ರೊಚ್ಚಿನಿಂದ) ಎ- ಹುಚ್ಚೊಸ್ತೀ, ಮಾನಾ ಮರ್ಯಾದಿ ಅದನೋ ಇಲ್ಲೋ ನಿನಗ, ಯಾರ ಕೂತಾರ, ಯಾರಿಲ್ಲಾ ಕಣ್ತುಗದು ನೋಡು, ಏಸ ರಾಘ್ಯಾ.....

ರಮೆ:— (ಅವರ ಮಾತಿನ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ ಕೊಡದೆ) ನನ್ನ ಸ್ನೋ ಅದ, ನಾ ಮೊದ್ಲ, ನೀವೇನು ರೊಕ್ಕಾ ಕೊಟ್ಟ ಕೊಂಡೊಡೂ ಸಂಭ್ರಮನೂ ಅಷ್ಟಾಗ್ಗೆ ಅದ. ಮತ್ತ ನಂದೇ ಬೇಡ್ಲಿಕ್ಕೆ ಬತ್ತಾರ, ಹಗಲಲ್ಲಾ, ಸರಿಸರಿ.....

ರಾಘು:— ಹೌದತಾರ್ಥ ಎಷ್ಟೆ ಬಾಯಿ ಮಾಡ್ತಿಯೇ? ಹೆಚ್ಚೊಂಡು ಕೊಡ್ತೀನತಾ. (ಹೆಗಲಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವನು.)

ರಮೆ:— ಇದೇನು ಅಸೈಂಯಿ ತಗಿಂ. ಅಸೈಂ ಅಸೈಂ ಮಾಡ್ತೀತ. ಕೊಡೂ-ದಿಲ್ಲಾ (ಒನಪಿನಿಂದ ಒಳಕ್ಕೆ ಓಡಿದಳು, ರಾಘುನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದಾ)

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಆಚಾರ ನೋಡಿ, ಹ್ಯಾಂಗ್ಸಹನ ಮಾಡ್ತೀಬೇಕು, ನೀವೇ ಹೇಳ್ತೀ.

ರಂಗಾ:— ಇದೆಲ್ಲಾ ನನ್ನೇ ತಪ್ಪೋ ಯಂಕಾ. ಇದ್ಯಾತರ ಪರಿಣಾಮಂತೀದೀ. ಅರ್ಧಮರ್ಧಾ ಟೆಸ್, ಪಿಸ್ ಇಂಗ್ರೀಜಿ ವಿದ್ಯಾದ ಪರಿಣಾಮನೋಡು ಇದೆಲ್ಲಾ. ಸುಮ್ಮೇ ಯಾಜ್ಞೀಕಾಕಲ್ಲಿ, ನಾಕ ಯಜಮಾನ್ರ ಮನೀ ಘಂಟೀ ಬಡೀಲಿಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದ್ವೆಂದ್ರ, ಇದೆಲ್ಲಾ ಹುಚ್ಚುಚ್ಚಾರ, ಡೌಲು, ಗೊತ್ತಾಗ್ತಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲಾ. ನಮ್ಮ ಹತ್ಯಾರಿ ಕೋತ್ತಿರ ಬೇಕು ಪೂರಾ ಕಲ್ಲಿಬೇಕು. ಅಂದರ ಚಿಂತಿಲ್ಲಾ; ಇತ್ತಾಗ ಇದೂ ಇಲ್ಲಾ, ಅತ್ತಾಗ ಅದೂ ಇಲ್ಲಾ ಕೆಟ್ಟಟಾ ಒಂದೇ ಖರೇ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಹೌದ್ರೀ ನಾಥಡ್ಡಾದೆ, ದರ್ಭದ ಗಂಟು ಹೊಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದ್ವೆಂದ್ರ ನನ್ನ ಗತೀ ಹೀಂಗಾಗತಿದ್ವೇ ಇಲ್ಲಾ. ಆಶಾ, ಆಶಾ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟದ್ರಿ, ನನ್ನ ಮಗಾ ಸಾಯ್ಬಾ(ಸಾಹೇಬ)ದಾನೂ, ದೊಡ್ಡ ನೌಕ್ರೀ ಮಾಡ್ಯಾನು, ಕಡೀಕ ಎಚ್. ಪಿ. ಬೋರ್ಡರೇ ಬಾಗ್ಲಕ್ಕೆ ಬಡದಾನೂ ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ವೆ. ಶಟವಿ ಬರದಾಳ ನನ್ನ ಹಣೇಮ್ಯಾಲೆ, (ಕೆಲಹೊತ್ತು ಮೌನತೆ, ವೆಂಕಣ್ಣಾ ಚಾರ್ಯರು ಹೆಟತ್ತಾಗಿ ತಲೆಬಾಗಿಲ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದರು. ಆತುರದಿಂದ ಎದ್ದು)

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಏ, ಆಕಳ ಸೆಗಣೇ ಹಾಕ್ತದ ನೋಡೆ ಸ.

ರಂಗಾ:— ಇರ್ದೇಳೋ ಎಷ್ಟು ಚಗೊಂಡೀಯಸಾ ಸಂಸಾರಾ, ಹೋಗಿ ಬರಾಣು ನಡೀ, ಸ್ವಲ್ಪು ಹಣಮಂದೇವರ ಗುಡೀ ಕಡೆಗೆ —

(ಉಸರ್ಗರೆಯುತ್ತ ವೆಂಕಣ್ಣನು ರಂಗಾಚಾರ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಹೊರ-
ಟನು, ಕೊಂಚ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿಯೇ ರಾಘವೇಂದ್ರನು ಸಿಳ್ಳುಹಾಕುತ್ತ ಬಂದು,
ಬಾಗಿಲು ಬಳಿ ಇದ್ದ ಬೂಟನ್ನು ಒರೆಸಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಹೊರಟ.
ಕಾವೇರಿಬಾಯಿಯು ಬಂದು ಕಸಗುಡಿಸತೊಡಗುವಳು. ಈ ಸಮಯ-
ದಲ್ಲಿ ರಮೆಯು ತನ್ನ ಕೊಟಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೇ ಹಾಡುತ್ತಲಿರುವಳು.
ಒಳಗಿದ್ದ ಕೂಸು ಅತಿಯಾಗಿ ಅಳತೊಡಗುವದು, ಕಾವೇರಿಬಾಯಿಯು
ಹೋಗಿ ಕೂಸನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು, ಹುಳಕು ಹುರಳಿಯಿಂದ ತುಂಬಿದ
ಮರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಕೂಸನ್ನು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ
ಕೊಂಡು, ಹುರಳಿಯನ್ನು ಕೇರಹತ್ತುವಳು.)

ಕಾವೇರಿ:— ಮಗಾ ಕಲ್ತು ನಾಕದುಡ್ಡೆ ತಂದಾನೇನೋ, ನನ್ನ ಬಡ
ತನಾ ಹಿಂಗೀತೇನೋ ಅನ್ನೋತ, ಮಳೀ ಹಾದೀ ನೋಡಿದ್ದಾಂಗ
ನೋಡತ್ತಿದ್ದೆ; ಆತು ನನ್ನ ಆಶಾ, ಮಳೀ ಬರೂಮುಂದ, ಸಕ್ರೀ
ಹಿಡದ್ದಾಂಗ ಆತು. ನನ್ನ ದೈವದಾಗ ಉಡ್ಡಿಕೊಂದು ಸೀರಿಲೆ
ಹೊಟ್ಟುಂಜಿ ಮುಗ್ಗ ಜ್ವಾಳದ ಭಕ್ರೀ ಸಹಿತ ಇಲ್ಲೇ ಸಾಯೀ ಅಂತ
ಬರ್ದದ. ಆಗ್ಲೀ ಎಷ್ಟು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿವರೆನು, ನನ್ನಗನ್ನೇ ತನ್ನ ಕಡೆ
ಮಾಡ್ಕೊಂಡಾಳ, “ ಸಸಿ ಬಂದು ಮಗನನ್ನು ಕಸಗೊಂಡು ಹೋಗ್ವಾಗ್ಗ
ಕಿಸಿಯವ್ವ ಬಾಯಿ ಮುಗಲೀಗೆ | ಕಿಸಿಯವ್ವ ಬಾಯಿ ಮುಗಲೀಗೆ
ಕಾವೇರಿ | ಬಾಯಿ ಬೀಡವ್ವಾ ಬಕಬಕೆ” ಅನ್ನು ಹಾಂಗೇ ಆತು ನನ ಸ್ಥಿತಿ.

(ರಮೆಯು ಕಚ್ಚಿತ್ತಿದ್ದ ಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಹಾಡುತ್ತ ಬರುವಳು)

ರಮೆ:— ಹಾಡು:—

ಚರಣಕಮಲಕೆರಗಿ | ಸಲೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೆವು

ಶಿರಿವರದಾಯುಧ ಕರವಿರಿಸಿ ಹರಿಸೆ

ಗಿರಿವಿಂಧ್ಯನನ ವಸಿತೆ ಕರ್ನಾಟಕಾಂಜಿ ತವ

ಚರಣಕಮಲಕೆರಗಿ ಸಲೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೆವು. || ೧ ||

ಕಾವೇರಿ: — ಹಾಡ ನಮ್ಮವ್ವಾ ಹಾಡು ಪುಣವಂತಿ ಇದ್ದೀದಿ ಹಾಡು,

ರಮೆ:— ಮುಂದೋಡಿ ಕೆಲ್ವಾ ಮಾಡ್ಬಾರ್ಡೇನೇ ನನ್ನಾಡ ತಗೊಂಡು ನೀವೇನ ಮಾಡ್ತೀರಿ, ಹಾಡತೀನಿ ಬೇಕಾದ್ರೆ ಬಿಡ್ತೀನಿ, ಅದೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಬಾರ ನಿಮಗ್ಯಾಕೆ? ಅತ್ತೆಂತ ಮಾತಾಡ್ತೀರಬೇಕು ನೀವೆಲ್ಲಾ! ಹೊಂ! ಬಿಡಿ ಇದನೆಲ್ಲಾ.

ಕಾವೇರಿ:— ಅಲ್ಲವ್ವಾ, ನಾ ನಿನ್ನತ್ತಿ ಅಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲಾ, ನೀನೇ ನನ್ನ ಅತ್ತಿ, ನಾನೇ ನಿನ್ನ ಸಸಿಯವ್ವಾ! ನಿನ್ನನಿಗೆ ನಡೀಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದೀನಿವ್ವಾ ನಾನು, ಅಂದಲ್ಲೇ ನಿನ್ನ ಕೂಡ್ಡಿ ಮಾಡ್ತೀನವ್ವಾ !!

ರಮೆ:--ಮಾಡ್ತೀನಿ, ಮಾಡ್ತೀನಿ, ಏನಾಡ್ತೀರಿ, ಮಾರೀ ಮೂರ್ಛಡೇ, ಯಾಕ, ನನ್ನ ಸಂಗಿ ಬಡದಾಡಬೇಕಂತ ಮಾಡೀರೇನು? ನಾ ಹಾಡಿ ದ್ರೂ ಸಹನಿಲ್ಲ! ಕೂತ್ರ ಸಹನಿಲ್ಲ! ನಿಂತ್ರ ಸಹನಿಲ್ಲ! ಹೊಟ್ಟುರೀತ-ದಲ್ಲಾ ನಿಮಗ್ಗೆ?

ಕಾವೇರಿ:— ಇಲ್ಲ ನಮ್ಮವ್ವಾ ತಪ್ಪತಪ್ಪಾತು, ಗಲ್ಲಗಲ್ಲ ಬಡ್ತೋತೀನಿ, ಮಂದಿ ಬಂದಾರೊಂಗೆ ನಮ್ಮವ್ವಾ, ನಂದೇ ತಪ್ಪತಹೋಗವ್ವಾ! (ಕೂಸನ್ನು ಕುಕ್ಕುರಿಸಿ ಸಸಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವಳು)

ರಮೆ:— ನೀವೇ ಹೋಗಿ, ನನಗ್ಯಾಕೆ ಹೋಗಂತೀರಿ, ಒಂದೊಸ್ತಿಲ್ಲಾ, ಒಂದೊಡವಿಲ್ಲಾ! ಇಡ್ನುದಿಲ್ಲಾ ತೊಡ್ನುದಿಲ್ಲಾ! ಮುಂಜಾನಿಂದ ಸಂತನಕಾ, ಟಿಸಿಟಿಸಿ ಮಾತೇ, ದರಿದ್ರಗೋಳು;

ಕಾವೇರಿ:— ಹೌದವ್ವಾ ನಾವು ದರಿದ್ರ, ನೀ ಶ್ರೀಮಂತಿ ಇದ್ದೀದಲ್ಲಾ ಅಷ್ಟೇ ಸಂತೋಷವ್ವಾ ನಮಗ.

ರಮೆ:— ಎಷ್ಟಾತ್ಮ ಬೆಳಸ್ತೀರದು, ಮುಂಜಾನೆಲ್ಲೂ ರುಗಳ ಸಿಕ್ಕಿ-ಲ್ಲೇನು ಭಾವಿವ್ಯಾಲೆ, ನಾ ಶ್ರೀಮಂತೆಂತ ಹೇಳ್ಕೊಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನು ನಿಮ್ಮಂದ, ನಾ ಹೀಂಗೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳ್ತೀನಿ ಅವರ ಮುಂದ.

ಕಾವೇರಿ:--(ಅಳುತ್ತ) ಹೇಳಹೋಗ್ತಾಯಿ ನೀ ಬರೇ ಮಾತಾಡ್ತೀದೀ ಅವಾಂ ನಾಕ ಹೊಡ್ಡಾನು ಅಷ್ಟೇ?

ರವೆ:— ಅ-ತ್ರ, - ಮು-ತ್ತು ಸು-ರಿ-ಯೂ-ದಿ-ಲ್ಲ. (ಒಳಗೆ ಹೋಗುವಳು.)

ಕಾವೇರಿ:— ದೇವ್ರ ನನ್ನ ಕಂಠ್ಯಾಕ ಮುಚ್ಚುವಲ್ಲಿಪ್ಪಾ ! ಭಡಕ್ಕೆ, ಈ ಒಡತನ ಸಂಸಾರ, ಮ್ಯಾಲೆ ಸಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಡಿಂದ ಹೊಡ್ಡಿ-ಕೊಂಬೋದು.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— (ಒಳಗೆ ಬಂದು) ಏಗ್ಗ ಥೂ-ಥೂ-ಥೂ ಏನರಿಷ್ಟ ತನಾನಗ ಇದು, ಮುರ್ದಮುಂದ ಕೂತು ಅತ್ತೀ ಯಾಕ?

ಕಾವೇರಿ:— ಗಂಡನುಡಿಂದ ಹೊಡ್ಡತಾಳಂತ್ರೀ, ನಂದೇನದ ಮನ್ಯಾಗ ಕೂಳ್ಳಡಿಲಿಕ್ಕಿದ್ದೀನಿ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:—.....ಕಲ್ಲೊಗದು, ಮಾರಿಗೆ ಸಿಡ್ಡಿ ಕೊಂಡ್ರಂತ. ಅದರ ಸಂಗಿ ಮಾತರ ಯಾಕ ಆಡ್ತೀ, ನೀನೇ ಸುಮ್ಮಿದ್ದ ಬಿಡು. ಏಳು ಭಡಕ್ಕೆ ಮೈ ತೊಳಕೋ. ಭೀಮಾಚಾರ್ಗೆ ಊಟಕ್ಕೆಳವುದೀನಿ,

ಕಾವೇರಿ:— ಯಾಕ ? ಇವತ್ತೇನು ?

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಅಕಿ ಶ್ರಾದ್ಧಲ್ಲಗ ಇವತ್ತ, ಇಷ್ಟೊತ್ತನಕಾ ನೆನ್ನೇ ಆಗ್ಗಿಲ್ಲಾ, ಏಳೇಳು, ಭಡಕ್ಕೆ ಮೈ ತೊಳಕೋ.

ಕಾವೇರಿ:— ಅದೆಲ್ಲಾ ಸರಿಗ, ಮನೀ ಒಳಗ ಒಂದ ಸಾಮಾನಿಲ್ಲಾ, ಇವೀಸ ಹುಳಕ ಹುರಳೇ ಬ್ಯಾಳಿ, ಒಂದೆರಡನೇರ್ದುಷ್ಟು ಜ್ವಾಳಿರಬೇಕು, ಇನ್ಮಾಲ್ಯಿಷ್ಟು ತಿರಿವಿಕೋಬೇಕಂತ ಮಾಡಿದ್ದೆ, ಬೆಲ್ಲಂತೂ ಹದ್ದೈದ್ದಿ ವ್ನಾತೂ ಇಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲಾ, ಕಾಳಿಟ್ಟಿ ಒಗ್ಗಣ್ ನಡ್ಡೇನಡ್ಡದ, ಶ್ರಾದ್ಧಾ ಅಂದ್ಬಳಕ ಅಕ್ಕಿ, ತುಪ್ಪಾ, ಸಕ್ರರೇ ಬ್ಯಾಡಗ ಅದರಾಗ ಭೀಮಾಚಾರ್ಗೆ ಬ್ಯಾರಿ ಊಟಕ್ಕೆಳೇರಿ,

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಎಂಥಾ ವ್ಯಾಳ್ಯಾ ಬಂತಲ್ಲಗ ನನ್ನ, ತುಪ್ಪಿದ್ದಿಲ್ಲೇನ ಮನ್ಯಾಗಗ.

ಕಾವೇರಿ:— ಖೋಲಿಂಒಳ್ಳ ಒಂದರ್ದಿ ಒಳ್ಳ ಕಟ್ಟಿ ಸಜ್ಜಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೆ, ಇದ್ದಿದ್ದಿಷ್ಟು ತುಪ್ಪಾಹಕ್ಕೊಂಡು, ನಾ ಪುರಾಣ್ಣ ಹೋದಾಗ, ಒಲಿ ಮುಸ್ರೀ ಮಾಡಿ, ಸಜ್ಜಿ ಮಾಡ್ಕೊಂಡು ತಿಂದ್ಬಿಟ್ಟಾರ!!

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಶ್ರಾದ್ಧಾತಾಗೂ ಹೊತ್ಪಂತಲ್ಲ ಸ. ಅಕ್ಕಿಲ್ಲಾಂತೀದಿ, ಬ್ಯಾಳಿಲ್ಲಾಂತೀದಿ, ಮೊದಲೇ ಅರಿಪ್ಪ ಸೇರೇವ ಮನ್ಯಾಗ, ಶ್ರಾದ್ಧಾ-ಪಕ್ಕಾ, ಬಿಟ್ಟಂತೂ ತೀ-ರೇ ಹೋತು.

ಕಾವೇರಿ:— ಮನ್ಯಾಗೇನದ, ಏನಿಲ್ಲಾ, ವಿಚಾರ್ಕಾಡಿ, ಅಂಥಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಣ ಹೆಳ್ಳೇಕೋ ಇಲ್ಲೋ, ಲಿಸಿಂಗ್ನೇ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದ್ರ.....

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಅದೆಲ್ಲಾ ಅತಲ್ಲಾ, ವೆಂಕೂಬಾಯಿ ಮನ್ಯಾಗ, ಕಡಾ-ತಗೊಂಡ್ಬಾ, ನನ್ನ ಕಡ್ಡರೂ ಒಂದ ಪೈ ಸಿಗೂದಿಲ್ಲಾ.

ಕಾವೇರಿ:—ನಾನರೇ ಏನ್ಮಾಡ್ಲಿ, ನನ್ನ ಡದ್ರಾ ಕಡಕ್ಕೋಗೂದಿಲ್ಲಾ, ಉಳ್ಳೇದವರನ್ನಾ ಕೊಡೂದೇ ಇಲ್ಲಾ, ಕೊಟ್ಟ ಅದೇ ವಂದ ಕಾಶಿ, ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟು ಸಾರೆ ಹೋಗೂದ ಅಕೀ ಮನೀಗೆ, ಅಕೀ ಗಂಡ್ನಾ ಒಂದಥರಾದರೇ ಸ್ವಭಾವದವಾ, ಗುಂಯಿ ಗುಂಯಿ ಮಾಡ್ಕೊತ ಥಡಕ್ಕೇ ಏನಾರೇ ಅಂದಗಿಂದಾನು. ಲಕ್ಷುಂಬಾಯೀ, ತಾ ಒಯ್ಲ ಕೃಷ್ಣೇ, ಇಸಿಗ್ಗೆ ಮಿಸಿಗ್ಗೆ ಸಾಸ್ವೀ ಅಂತ ವಯ್ತಾಳ, ಮೆಂಥೇ ಅಂತಾಳ, ನನ್ನಪ್ಪಿ ಳ್ಯಾಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಒಬ್ಬಾ ಆಗೂದಿಲ್ಲಾ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಹೌದ್ಸ ಈಗೇನ್ಮಾಡಂತೀ ಹಂಗಾರ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಣಗ್ಗೆ ಲೋಂಡ ಕೂತೀನಿ, ಆರ್ರಾಸ್ತೊತ್ತಾಗೇದ.....ರಾಘ್ಯಾ ಹೋದ್ದೇನ ಹೊ ರ್ಗ ಸ .

ಕಾವೇರಿ:— ಮನ್ಯಾಗನ್ನಾ ಇಲ್ಲೊಡ್ಡಿ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಒಡ್ಡನಾ, ಮ್ಯಾಲೆ ಬ್ರಮ್ಮೇತಿ!! ಅವನೇ ಶ್ರಾದ್ಧಾ-ಮಾಡೋವ, ಏನ್ತಿಂಧ್ರರಾನೋ ಏನೋ? ಅಂಗ್ಡ್ಯಾಗ!! ಕಷ್ಟಾ ಮಾಡ್ಕಿ ಗೊಂಡು ಬಂದ್ರಾ ಬಂದೇ ಬಂದಾ? ಏನ್ನನ್ನ ಸಂಸಾರಾತು.

ಕಾವೇರಿ:— ಮೊದಲ ಇಂದಿನ್ನಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲಾ ರೆ ಸಾಲಾ ತ ಗೀ ರಿ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಸಾಲಾ ಅನ್ನೂಣಾ ಒತ್ತೀಸ, ಅಂತಾರಸ. ಎನ್ನಣ್ಣ ದ ಇಡಿ ಕೈ, ಜೀವಾ ಒತ್ತೀ ಇಟ್ಟ ಸರಿ ಜೀವಾ !!

ಕಾವೇರಿ:— ಮೊನ್ನೆ ರಾಯರ ಮನ್ಯಾಗ ಕೊಟ್ಟದ್ದು, ಎರಡೊಡ್ಡ ಹಂಡೇ ಇಟ್ಟು, ನಾಲ್ಕಾರ ರೂಪಾಯಿ ತಂಗೊಂಡ್ಬರಿ. ಇಂದಿನ್ನೆಲ್ಲಾಸಾಗ್ಗಿ,

ವೆಂಕಣ್ಣ:— (ತಲೆಬಾಗಿಲು ಕಡೆಗೆ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿ, ಆನಂದದ ಕಿರುಕಳೆಯಿಂದ) ರಾಘ್ಯಾ ಅಲ್ಲೇನವಾ, ಶ್ರಾದ್ಧ ಇದ್ದದ್ದು ಗೊತ್ತದ ಕಾಣಸ್ತದೋಡು! ಕೈಯ್ಯಾಗ ಏನೇನೋ ಹಿಡ್ಡಿಲ್ಲ ಸ !!

(ಕೆಲವು ಪುಡಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಘನು ಬರುವನು.)

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಸಾಮಾನಾ ತಂದೇನೋ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕಸ?

ರಮೆ:— (ಹಸಿದ ಹುಲಿಯಂತೆ ಬಂದು, ಅವನ ಕೈಯ್ಯೆಲ್ಲಿದ್ದುದನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ) ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ತಂದೀರಿಲ್ಲೋ?

ರಾಘು:— ಇಕಾ - ಇದು.... ಚಹಾ ಪುಡಿ,

ರಮೆ:— ಸಕ್ರೀ ?.... ಬಿಸ್ಕೀಟು?

ರಾಘು:— ಒಂದೇ ಶೇರು ಸಕ್ರೀ ತಂದೀನಿ. ಇದು ಬಿಸ್ಕೀಟು.

ರಮೆ:— ಹೂಂ. ಲೆಖ್ಪಾ ಹೇಳ್ತೆ ಮೊದಲ.

ರಾಘು:— (ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ) ಒಳ್ಳೆ ನಡೀಯಸ ಹೇಳ್ತೀನಿ.

ರಮೆ:— ಮೊದಲ ರೊಕ್ಕಾ ಕೊಡಿ. ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತದ ನನಗ (ಅನ್ನತ್ತೆ ಹೋಗುವಳು.)

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಅವಾ ಯಾಕ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ನೆರವಾದಾನು ಮಗ್ಗು ಬುದ್ಧಿ ಬಂತೇನೋ— ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ತಂದಾಂತೀನಿ ಚಹಾ ತಂ-ದಾ-ನ-ಚ-ಹಾ- ರಾಘ್ಯಾ ಶ್ರಾದ್ಧೋ ಇವತ್ತು !!

ರಾಘು:— ಯಾರ್ಹಪಾ ಮತ್ತೆ ?

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ನಂದ ಇದ್ದಾಂಗೇ ! ನಿನ್ನಲೀಕುಟ್ಟು !! ನಿನ್ನಾ-
ಯಿದೋ, ಮನ್ಯಾಗ ಒಂದವನಾನಿಲ್ಲಾ, ತಗೊಂಡ್ವಾರಪಾ ಎಲ್ಲಾಶ್ರೆ.

ರಾಘು:— ನನಗ್ಯಾರು ಕೊಡ್ತಾರಪಾ.....

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಆ ಹೊಲ್ಲು ಪುಡೀ ತರ್ರೀಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕೊಟ್ಟು.

ರಾಘು:— ಅ-ಕೇ-ನೇ-ಕೊ-ಟ್ಟಿ-ದ್ದು.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಅಲ್ಲೇ ಇನ್ನೊಂದು ಇಂದಿನ ಕೆಲ್ವಾ ಸಾಗ್ನಪಾ, ನಾಳೆ
ಮತ್ತೆ ಕೊಡೋಣಂತ.

ರಾಘು:— ಆದೇನಾಗದ ಮಾತಪಾ, ನೀವನ, ಹಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕೊಡೊಂ-
ವಲ್ಲ ಬಿಡೊಂವಲ್ಲಾ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಇಲೊಲ್ಲೇ....ಕೊಡ್ತೀನೋ, ಶ್ರಾದ್ಧ ಘಾತ ಆಗ್ತದೋ....

ರಾಘು:— ಆದ್ರೆ ಖರ್ಚ ಉಳಿತದೇಳ, ನೀನೇ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾಶ್ರೆ
ತಗೊಂಡ್ವಾ. ನನಗಂತೂ ಎಲ್ಲೂ ಶಿಗೂದಿಲ್ಲಾ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ನಾ ಬಾಜಾರ್ಡಾಗ ಅಡ್ಯಾಡು ಹಾಂಗಿಲ್ಲೋ, ನಿನ್ನ
ಲಗ್ನದ ಸಾಲಾನೇ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೂತದ, ಬಡ್ಡೀ, ಬಾಚಿ, ಎಷ್ಟಾ-
ಗೇದೋ ಏನೋ, ದೀಡ ವರ್ಷಾತು !!

ರಾಘು:— ಅದೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಹೆಚ್ಚುಬ್ಯಾಡಪಾ, ಅವ್ವಾ, ತೀವ್ರ ಅಡ್ಗೀ
ನಾಡು, ನೈವೇದ್ಯಾ ನೈವೇದ್ಯಾ ಅಂದ್ರ ಕೇಳಾವಲ್ಲಾ ! ಇವತ್ತೆ, ನಿಂದೀ
ಮಾಡಿ ಕ್ಲಬ್ಬಿಗೊಲ್ಲೇಗ ಬೇಕಾಗೇದ, (ಹೋಗುವನು).

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಭ್ರಷ್ಟ ರಂಡೇಗಂಡಾ, ಶ್ರಾದ್ಧಾ ಸಹಿತ ಬಿಡ್ಲಿಕ್ಕೆ
ತಯಾರಾದಾ ? ಏನು ಏನಾಡ್ಲೇ ಇನ್ನೆ.

ಕಾವೇರಿ:— ಏನ್ಮಾಡಬ್ಯಾಡಿ, ಇನ್ನಿಷ್ಟ ಇಂಗ್ರೇಜಿ ಕಲಸರಿ, ಮಗ್ಗ
ಜಿಗಜ್ಜಿಗದು ಜಿಗಜ್ಜಿಗದು, !!

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಏ, ಚಾಷ್ಟೀ ಮಾಡ್ತೀ ಅಲ್ಲವ, ಶ್ರಾದ್ಧದ ಸಲುವಾಗಿ ನನ್ನ ಶ್ರಾದ್ಧ ಅಗ್ನಿ ಅಂಧಾಂಗ ಮಾಡ್ತೀದಿ.

ಕಾನೇರಿ:— ಹಾಂಗಾರ ಇದ್ದದ್ದೊಂದು ಹಂಡೇ ಮಾರಿ, ಇಲ್ಲವ ವತ್ತೀ ಇದ್ದೀ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಉಸಾಯ್ತೀ ಇಲ್ಲಾ ತೋಗೊಂಡ್ಬಾ.

(ಕಾನೇರಿಬಾಯಿಯು ಮರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಳು)

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಮಗಾ! ಮಗಾ!! ಇಂಥಾ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದು ಉರ್ಲಹ- ಕೊಂಡ ಸಾಯೂದೇ, ಅಳೂ ಮಕ್ಕಳೆಂದಾಗ, ಒಂಚೂರ ಬೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟೇನಂದ್ರ ಇರೂದಿಲ್ಲಾ, ಇವರ ಚಹಾ,.....ಇವರ ಸಕ್ಕೀ.....! (ಕಾನೇರಿಬಾಯಿಯು ಉಸರ್ಗ ರಿಯುತ್ತ ಹಂಡೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಳು, ರಮೆಯು ಆತುರದಿಂದ ಬರುವಳು.)

ರಮೆ:— ಆ ಹಂಡೇ ಎಲ್ಲಿ ಒಯ್ತೀರಿ? (ಅವಸರದಿಂದ ಒಳಗೆ ಹೋಗುವಳು)

ಕಾನೇರಿ:— ಬರೂಮುಂದೆ ಸಾಮಾನಾ ತಗೊಂಡೇ ಬರಿ, ಒಂಚೆ- ಕ್ಕೀಚೂರಿಲ್ಲಾ ಮನ್ಯಾಗ, ನನ್ನೆಣಕ್ಕ ಹಸೀ ಬಸಿಯೂ ಕಟ್ಟೇ ತರ- ಬ್ಯಾಡಿ, (ರಮೆ ರಾಘೂ ಬರುವರು)

ರಮೆ:— ಹಂಡೇ ಮಾರ್ಲಕ್ಕೆ ಒಯ್ತಾರಂತ,

ರಾಘು:— ಶ್ರಾದ್ಧ ಇವತ್ತ.

ರಮೆ:— ಹಂಡೇದ ಶ್ರಾದ್ಧ!? ಇದ್ದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಮಾರಿ, ತಮ್ಮ ಶ್ರೀಪಾ ದಕ್ಕಿಟಗೊಂಡ್ರ, ನನ್ನಂಸಾರಕ್ಕ ಮಣ್ಣು ಹರಿವೇನು? ತಾಯೀ ಶ್ರಾದ್ಧಾಂಗ್ಗೆ ಕ್ಕೆಲ್ಲಾ, ಹಂಡೇದ ಶ್ರಾದ್ಧ ಕಾಣ್ತದ!! ನೀವ್ವಿಡದು ಜಗ್ಗತೀರೋ, ನಾನೇ ಜಗ್ಗೋ?

(ಕಾವೇರಿಯು ಹಂಡಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಗಂಡನ ಹೆಗಲಿಗೆ ಇಡುವಳು.
ರಮೆಯು ಜಗ್ಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವಳು)

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಲುಚ್ಯಾ ಸೂಳೇಮಗನ ! ನಿನ್ನೇಡ್ಲೆ ದಾಲತ,
ನೋಡ್ಲೋತ ನಿಂತೀದ್ಯಾ ?

ರಾಘು:— ಅಪ್ಪಾ !! ನನ್ನ ಬೈತ ಬರಬ್ಯಾಡ್ಲೋಡ್ಲಿನ್ನ ಅಕೀ ಇದಿಗ್ಗೆ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಸೂ....ಮಗನ, ಪೈ ಪ್ರಾಪ್ತಿಲ್ಲಾ.... ನಾಚಿಗ್ಗೆ ಟ್ಟೀಡ್ಲೆ.

ರಾಘು:— ಹಾಂ! ಅಪ್ಪಾ, ಅಕೀಗಬೈಬ್ಯಾಡ್ಲೋಡು, ಅಕೀಗೆ
ಬೈಲಿಕ್ಕೆ ನಿನ್ನೆ ಅಧಿಕಾರನೇ ಇಲ್ಲಾ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಈಮನೀ ಒಳ್ಳೆ ಇರಿಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರೂ ಅಧಿಕಾರಿಲ್ಲ.
ನಡ್ರಿಹೊರಗ, ಕೂಳ್ಯಾಸೂ.....ಮಕ್ಕಳು. ನನ್ನಂಸಾರಾ ಬಿರಗಾಳ-
ಗ್ಗಿಡದ್ರಿ ರಾಮಾ—ರಾಮಾ..... (ನಿಟ್ಟಿಸುರಿಕ್ಕುತ್ತ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತು
ಕೊಳ್ಳುವನು. ರಮೆಯು ಹಂಡಿಯನ್ನು ಕೋಟಿಡಿಗ ಒಯ್ಯುವಳು.
ರಾಘು ಗುಣಗುಟ್ಟುತ್ತ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವನು, ಕೂಸು ಅಳಲು
ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಕಾವೇರಿಬಾಯಿಯು ಹೊಡೆಯ ಹತ್ತುವಳು.)

ಕಾವೇರಿ:— ಸುಡ್ಲೀ ನಿನ್ನರೆ ಯಾಕ್ಸಾಯವಲ್ಲೀ, ದೇವ್ರ, ಭಡಕ್ಕ
ನನ್ನ ಕಣ್ಣರ ಮುಚ್ಚು, ಇಲ್ಲೂ ಈ ಸಂಸಾರ್ಡ ಹರಕರೇ ಮುಚ್ಚು,

(ಮೆಲ್ಲನೆ ಪರದೆ ಇಳಿಯುವದು)

ನೋಟ ೨.

ಸ್ಥಳ:— ನಡುಮನೆ.

(ವೆಂಕಣ್ಣಾಚಾರ್ಯರು ದರ್ಭದಿಂದ ಪವಿತ್ರದುಂಗುರವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವರು. ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ಥಾಲಿ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮಂತ್ರಪಠಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿ ಹಾಸಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅಚಿಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಡಿಗೆಗಳು.)

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಯಾಲಕ್ಕೆ ಪುಡಿ ಹಾಕು, ಮರ್ಮಿಸುತ್ತೂ ಜಗಲೀ ಮ್ಯಾಲದ ನೋಡು. ಚಿತ್ತ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ, ಮೊನ್ನೆ ಹಾಂಗ ಪಾಯ್ಸಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಣೆ ಕೊಟ್ಟೆ. (ನಡುನಡುವೆ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತ ಮಂತ್ರ ಪಠಿಸುತ್ತಲಿರುವರು. ಕೆಲ ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ ತಮ್ಮಣ್ಣನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಥಾಲಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರವೇಶಿಸುವನು.)

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಯಾಕೋ ತಮ್ಮಣ್ಣಾ ನೀಬಂದಿ ಊಟಕ್ಕೆ!! ಬಾಬಾ, ನಿಮ್ಮನ್ನ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿ ಬಡಕೊಂಡು.

ತಮ್ಮಣ್ಣ:— ಎಲ್ಲಿ ಬಡಕೊಂಡದೋ ಏನಿ, ನನಗೇ ಹೋಗಂದಾ....

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಆ....ತ....ಬಾ. ವಿಶೇಷ ಅದ ಏನೋ ಹೋಗ್ಯಾನೆ. ನೆಟ್ಟಾತ ಕೂಡು, ಕರ್ತಾನು ಅಗ್ನಿ ಹೋತ್ರಿ, ಬ್ರಾವ್ಡಣ್ಣ ಅಗ್ನಿ ಹೋತ್ರಿ, ನೆಟ್ಟಾತ ಕೂಡು.

ತಮ್ಮಣ್ಣ:— ಶೇದೂ....ದಿಲ್ಲ....ರೀ, ಆಚಾರ, ಸುಮ್ಮೇ ಅಂತೀರಪಾ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಅಲ್ಲೋ ರ-ಂ-ಡೇ-ಗ-ಂ-ಡಾ, ಈ ಜುಲಸಿ ಯಾಕ ಹಂಗಾರ. ಹೆಳ್ಬ್ಯಾಡಾ, ಗೊತ್ತದ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲಾ, ಎಡಗೈ ಮುಂದ ಮಾಡೂದ ಬಿಡೂದಿಲ್ಲಾ, ಮ್ಯಾಲೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಹುಚ್ಚುಚ್ಚಾರಾ, ಡೌಲು!! ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಸ್ತನದವ್ರೋ ನೀವೆಲ್ಲಾ, ಆತು, ಅವರ್ದ ನರಕ-ದಾಗ ಹಾಕತೀರಿ ಆತು.

ತಮ್ಮಣ್ಣ:— ಭಲೋ ಕನಕೈನ್ನ ಆದರೀ ಆಚಾರ, ನಾವು ಜುಲ್ಮೀ ಬಿಟ್ಟು ಕೂಡ್ಲೇ ನರಕದಾಗೇ ಬಿಳ್ತಾರೇನಿ?

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ನಿಂಭಾಷಾ ತಿಳಿಯೂದಿಲ್ಲವಾ ನಮಗ, ದೊಡ್ಡ-ವ-ರಾ-ಗೀ-ರಿ.

ತಮ್ಮಣ್ಣ:— ನೀವು ಹಿರೇರಿ, ಬೇ-ಖಾ-ದ್ದ-ನಿ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಅನಿಸಿಕೊಂಬೂ ಅವು ನೀವು, ಆಕಾಲೋತೋ..... ನಿಂದಿನ್ನಾ ನೂರ್ಪಾಲ್ಗೆ ಬೇಕ ತಮ್ಮಣ್ಣಾ, ಜುಲ್ಮೀ ಬಿಡ್ಲೀ ಎನ್ನಣ್ಣೇ ಮಾಡ್ಲೀ, ನಿಮ್ಮಪ್ಪ ಹೇಳ್ತಲ್ಲೆ ಕೂಳ್ಗೆರೇ ಹೋಗ್ತೀ, ನವೊಲ್ಯಾ.... ರಾಘ್ಯಾ, ಸಾಯ್ತೀನೀ ಅಂದ್ರು ನಂದೊಂದು ಮಾತ ಕೇಳೂದಿಲ್ಲವಾ.

ಕಾವೇರಿ:— (ಒಳಗಿನಿಂದ) ಹೂಂ, ಸಾಕ ಬಿಡ್ಲಿನ್ನ, ಬಂದ ಬಂದವ್ ಮುಂದ, ಬಂದ ಬಂದವ್ ಮುಂದ ಏನದು, ತಪ್ಪೇಲ್ಗೆ ನೀರುಗ್ಗೇಳ್ತನ್ನ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಆತ ಗ ಆತು, ಚಡ್ತೀ, ತುದಿಗೆ ಗಂಟೂಕಿದವನೇ ಎದ್ದೆ, ಎಷ್ಟು ಭಿಮಾನೋಡೋ ತಮ್ಮಣ್ಣಾ, ಮಗಾ ಕುತ್ತೀ ಹಿಚಕಿದರೂ, ಮಂದೀ ಮುಂದ್ಲೇಳ್ಬಾರ್ದು. ತಮ್ಮಣ್ಣಾ, ಬಸ್ಕೋ ಅಂತ್ದೇಳವಾ, ಆ ಹೊಲ್ಯಾ! ರಾಘ್ಯಾಗ, ಇವತ್ತರೆ ಇಷ್ಟು ಸಾಬಾಣಾ ಬಡ್ಕೋಬ್ಯಾಡಾ ಅಂತ್ದೇಳು, (ವೆಂಕಣ್ಣಾ ಚಾರ್ಯರು ದರ್ಭೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಬಳಿದು ರಾಮಾ-ರಾಮಾ- ಅನ್ನುತ್ತ ಒಳಗೆ ಹೊರಟರು.)

ತಮ್ಮಣ್ಣ:— ರಾಘೂ, ರಾಘೂ, ರಮಾಬಾಯ್, ರಾಘೂ ಇಲ್ಲೇನಿ (ರಾಘೂನು ಬರುವನು.)

ರಾಘು:— ಎ- ಸೂ.....ಮ-ಗ-ನ ನಿನ್ನ ನೈವೇದ್ಯೇನೋ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರಾದ್ಲು, ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಹಂಗಾರ.

ತಮ್ಮಣ್ಣ:— ಕಂತ ಕಳ್ಳುದೇನು ಇವತ್ತ, ಒಂದನೇದ್ದೂ ಎರ್ದನೇದ್ದೂ.

ರಾಘು:— ಎರ್ದನೇ ಮುದ್ದತು ಐಧಾ (ಅವಿಧವಾ) ನೋನಿ ಅಲ್ಲೇನು.

ತಮ್ಮಣ್ಣ:— ಕಂತ ಕಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸಪೆನ್ಸ ಬೇಕಾಗೂದೇ ಇಲ್ಲಾ, ಎಂಥಾ ಸೋವಿ ಮಾಡ್ಪಿಟ್ಟಾರ ನೋಡು, ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು, ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಕೋರ್ಟ್ನಿಂದ ರಿಟಾಯರ ಆದವರ ಹೆಸರೊಂಡು, ತಿಲಾ, ದರ್ಭಾ, ಯವಾ, ಸೊಟ್ಟೈ ಕೈಯ್ಯಿಂದ ಒಂದ ಸಾತ್ರಾತ್ರಾಗ ಬಿಟ್ಟಾತು, ಕಂತ ಮುಟ್ಟೇ ಹೋಗಿ.

ರಾಘು:— ಏ, ತಮಾಷಾ, ಶಗೇಣಿ ತಿನ್ನೂದು ಇದೇ ಧಂದೇದಿಂದ, ಮತ್ತೆ ನಿಂದಾ ಮಾಡ್ತೀ, ತಿಂಥೊರ ಬೀಳೂತನ್ನಾರೇ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡು.

ತಮ್ಮಣ್ಣ:— ರಾಯರ ಮನೀ ಆ....ಗಿದ್ರ, ಸ್ತುತಿಮಾಡ್ತಿದ್ದೆ. ಒಳಗ ಕಾಲಿಟ್ಟುಕೂಡ್ಲೇ, “ರಾಯ, ನಿಮ್ಮನೀ ಇಂದ್ರಭವನಾ, ಅನಬೇಕು, ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂತಕೂಡ್ಲೇ ಆಹಾ - ಹಾ - ಹಾ-ರಾಯ ಅಡಿಗಿ ಭಾಳ ದಿವ್ಯಾಗೇದ, ಪಿತ್ತುಗಳು, ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದೊಳಗ, ನರ್ತನ ಮಾಡ್ಲಿಕ್ಕತ್ತಾರ” ಇವೆಲ್ಲಾ ನಾಟ್ಟಿದ ಮಾತು ರಾಯರ ಮನೀ ರಂಗಭೂಮೀಮ್ಯಾಲೆ, ಅಕ್ಕಿಂಗಶೀರ ಮಾಡ್ಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧಸ್ತಾವ, ನಿಮ್ಮಲೆ ಶಂಖ ಆಗ್ತಾವೋ.

ರಾಘು:— ಘೋಕ ಹೊಡಶ್ಯಾನೋ ನಿಮ್ಮಪ್ಪಾ, ಅಂದಲ್ಲೇ. ಇತ್ತಿತ್ತಾಗ, ವಾರಾಯಣಗ್ಯಾಂಗಬಿಟ್ಟು, ಮರಾಣಗುಂಪ ಶೇರಿಯಪಾ.

ತಮ್ಮಣ್ಣ:— ಈವತ್ತರೇ ಒಂದಿವ್ವ ನಾಲ್ಕಿ ಪವಿತ್ರ ಇಲ್ಲಿ, ಪಾರಾಯಣದ ಹೆಸರು ತಗೋಬ್ಯಾಡ, ನಿಮ್ಮಪ್ಪಾ, ನಾ ಬಂದಕೂಡ್ಲೇ ಶಂಖೋದಕ ಸ್ರೋಕ್ಷಣಮಾಡಿ, ನನ್ನ ಸೂಜಾ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡ್ಯಾನ, ನೈವೇದ್ಯದ ಪಾಳೇ ನಿಂದ ಬಂದೀತು, ಏಳೇಳು.

ರಾಘು:— ಇದೆಲ್ಲಾ ಗಿಲಿಟುಸಾಕು, ಪಾರಾಯಣಕ್ಕೆ ಬರ್ತೀಯೋ ಇಲ್ಲೋ ?

ತಮ್ಮಣ್ಣ:— ಉದ್ಗ್ರಂಥದವಾಲಿ ಹರದಾವಂತಲ್ಲೋ ?

ರಾಘು:— ಆರ್ಡರ ಕೊಟ್ಟುಬಂದೀನೀ ಈವತ್ತು, ನಾರಾಯಣ ಶರ್ಮಾತಂದಿಟ್ಟಿರತಾನೆ. ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಬಾಕೀವರ್ಗಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಂಘದ ನಿರ್ಜೀವ ಸಭಾಸದರಾಗ್ರಿ ದಯವಿಟ್ಟು.

ತಮ್ಮಣ್ಣಾ:— ಕೊಡ್ತೀನೇಳೋ, ಬಸ್ಕೋ ಭಡಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಅವ್ವಾ ತಿರಗಿ ಹೋದಾಳು.

ರಾಘು:— ನೀ ದೇವರ ಮನ್ಯಾಗ ಕೂಡು ಹಂಗಾರ.

(ತಮ್ಮಣ್ಣನು ಎದ್ದು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ರಾಘೂ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶಿಳ್ಳುಹಾಕುತ್ತ ಬಾಚಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದನು.)

ರಮೆ:— (ಬಂದು ಕೈಮುಗಿಯುತ್ತಾ,) ಪ್ರಸನ್ನ ಆಗ್ರೆಲ್ಲಾ.

ರಾಘು:— ಪ್ರಸನ್ನಾ !! ಇದೇನ, ನಾಟ್ಟದ ಮಾತ್ಯದ್ದೀ ಏನು ?

ರಮೆ:— ಹೂಂ-ಸಾಕು, ಚಹಾದೊಳಗ ಉಳ್ಳರೊಕ್ಕಾ ಕೊಡ್ತಿ, ಸಾಕ ಈ ಗಿಲಿಟು.

ರಾಘು:— ಇಲ್ಲ, ಖರ್ಚಾಗ್ಯಾವ, ಹಿಂದಾಗಡೆ ಕೊಡ್ತೀನೇಳು ಬಡ್ಡೀಹಾಕಿ,

ರಮೆ:— ಬಡ್ಡೀ ವ್ಯವಹಾರಾ ಮಾಡ್ಲಾ ಇನ್ನ !

ರಾಘು:— ಆದು, ಕೆಟ್ಟ ಅಂತ ತಿಳಿದೀದೇನು.

ರಮೆ:— ನಿಮಂಥಾ ಜನ್ರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಬಡ್ಡೀ ಗಂಟೂ ಕೂಡೆ.... ಹೂಂ, ಇಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ರೊಕ್ಕಾಕೊಡ್ತಿ ಮೊದ್ಲ,

ರಾಘು:— (ಕೋಪಗೊಂಡು) ಈಗೇನ್ನಾಡಂತೀದೆ ?

ರಮೆ:— ಆಹಾ ಹಾ ಥಾ, ಸಾಕ್ರೀ, ಈ ದರ್ಪಾ, ನಂದುಡ್ಡತಂದು ನನ್ನಮ್ಯಾಲೇ ಕಣ್ಣೀಸೀತಾರ ! ತರಿ ಮೊದ್ಲ.

ರಾಘು:— ಅಲ್ಲ, ನಿನ್ನಲ್ಲಿದ್ದೇನು, ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದೇನು

ರಮೆ:— ಹೌದ, ಗೊತ್ತದ ಎಲ್ಲಾ .

(ಹೊರಗೆ ಮಾಲೆಯವನು ಅದುದ್ದಿಗೊಂದು ಮಾಲಿ ಎಂದು ಕೂಗುವನು)

ರಮೆ:— ಮಾಲೀ ತಗೋಬೇಕು ತರಿ, ಮಾಲೀಯವಾ ಹೋಗ್ಗಿ-
ಕ್ಡ ತ್ಯಾನ, ನಿಂದ್ರಸಾ, ನಿಂದ್ರು.

ರಾಘು:— (ನಗುತ್ತೆ) ಏ, ರೊಕ್ಕಿಲ್ಲ !

ರಮೆ:— ಈ ದೇಶಾವರಿ ನಗಿ ಸಾ ಕ ಮಾ ಡ್ರೀ, ನನ್ನ ರೊಕ್ಕಾ-
ಏನ್ನಾಡಿದ್ರಿ.

ರಾಘು:— ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯಾದಿಂದ ಒಂದ-ಪ್ಯಾ-ಕು,

ರಮೆ:— ನನ್ನ ರೊಕ್ಕದ್ದೇನ ? ಅದ್ವ್ಯಾಂಗ ತಿಳಿಯೂದಿಲ್ಲ ನಿಮಗ,
ಹೆಂಡರ ರೊಕ್ಕದ್ದೆ ತುಡುಗ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಶೇದಬೇಕೂ ಅಂತ ಯಾರ
ಹೇಳ್ವಾರ ನಿಮಗ ! ಹೂಂ, ಈಗ ಮಾಲಿಗೆ ರೊಕ್ಕಾ ಕೊಡ್ರಿ ಮೊದ್ದ .

ರಾಘು:— ಉರ್ಲಹಾಕು ನಾನರೇ ಏನ್ನಾಡ್ಲಿ ?

ರಮೆ:— ಸಾಲಾ ತಗೀರಿ ಎಲ್ಲ್ಯಾರೆ, ನನಗೇನ ಹೇಳ್ತೀರಿ.

ರಾಘು:-ಬಾಯಮಾಡಬ್ಯಾಡಾ ಕೇಳಿ ಬರ್ತೀನಿಂದ್ರ, (ಹೋಗುವನು.)

ರಮೆ:— ನಾಚಿಕೆ ಹ್ಯಾಂಗ ಬರೂದಿಲ್ಲೋ ಏನೋ ಇವರಿಗೆ .
ನನ್ನ ಮನಿಯಿಂದ ತಂದ ರೊಕ್ಕದಮ್ಯಾಲೆ ಇವರ ಚೈನೀ ಸಾಗ
ಬೇಕು, ಚೈನೀ .

ರಾಘು:—(ಬರುವನು ವೆಂಕಣ್ಣಾ ಚಾರ್ಯರು ಅವಸರದಿಂದ ಬಂದು)

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ರಾಘಣ್ಣಾ-ಏ ರಾಘಣ್ಣಾ , ಒಂದಣೇ ಅದೆ ಏನಪಾ .

ರಾಘು:— ಇಲ್ಲಪಾ .

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಪಾಯ್ಸದ ಮ್ಯಾಲೆ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಸಕ್ಕಿಂನೇ ಇಲ್ಲೋ, ಅಗ್ಗೀ ಹರಕತ್ತಾಗೆದೋ. ಕಡೀಕ ಎರ್ಡುದುಡ್ಡರೆ.

ರಾಘು:— ನನ್ನಡೆ ಇಲ್ಲಪಾ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಎಲ್ಲಾಂಗೆ ತಂದ್ಯೊಡೋ, ಸಕ್ಕಿಂನೇ ಹ್ಯಾಂಗೊ?

ರಾಘು:— ಸಾಲಾಮಾಡಿ, ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಜ್ಜೇಕೂ ಅಂತ ಯಾರ ಹೇಳ್ಯಾರಪಾ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಥೂ, ಭ್ರಷ್ಟ ಮುಂಡೇ ಮಗನ, ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚು. (ವೆಂಕಣ್ಣ ಚಾರ್ಯರು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೋಗುವರು.)

ರಮೆ:— ಹೂಂ-ಮಾಲೀಯವಾ ದೂರ ಹೋದಾನು ತರ್ರಿ.

ರಾಘು:— ತೊಗೊ, (ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿ ಕೈಮುಚ್ಚಿ ರೊಕ್ಕ ಕೊಡುವನು. ಒಳಗಿನಿಂದ ಷಾಘು Come-Soon ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ವ್ಯಾಳ್ಯಾ ಆತು, ಪ್ರೊಫೆಸರ ಬಂದಾರಂತ, ಹೂಂ, ಹೊರಡು, ಲಗು.)

ರಾಘು:— ವ್ಯಾಳ್ಯಾಆತು ಸ, ನಮ್ಮನೀ ಮಂದೀನೆ ಇಂಥಾದಪಾ, ಎಷ್ಟೇನಿಡ್ಡೆ, ಇವರ ಶ್ರಾದ್ಧಾ !! ಇವರ ಸಕ್ಕಾ !!

ವೆಂಕಣ್ಣ:— (ಬಂದು) ಏನಪಾ ಅದು ಅರ್ಭಾಟಾ, ದೇವರಬಂದ್ನೇ ನಮ್ಮೆಮ್ಯಾಲೆ, ಏ, ರಾಘು.

ರಾಘು:— ಹಡ್ಡೆಂಟು ಕೆಲ್ಸ ಇರಾವ ನಮಗ (ಕೋಟುಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಡುವನು)

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಎಲೆ ಹೋಗ್ತೀಯೋ, ಏ.

ರಾಘು:— ಕ್ಲಬ್ಬಿಗೆ ಹೋಗ್ತೀನಿ, ಕ್ಲಬ್ಬಿಗೆ. ಕೆಲ್ಸ ಅದ,

ವೆಂಕಣ್ಣ:— ಶ್ರಾದ್ಧೋ, ರಾಘ್ಯಾ—

ರಾಘ್ಯಾ:— ಏನ್ನಚ್ಚೀದೋ, ಏನ್ನಚ್ಚೀದಿ, (ಹೋಗುವನು)

ವೆಂಕಣ್ಣ:— (ತಲೆಗೆ ಕೈಕೊಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು) ಶ್ರಾದ್ಧಘಾತೋ
ಶ್ರಾದ್ಧ ಘಾತಾ, ರಾಮಾ, ರಾಮಾ, ಏನ್ನನ್ನ ಸಂಸಾರ ಆತು. ಇವನ
ಮುರಕ ವಿದ್ಯಾ, ನನ್ನ ಹರಕ ಸಂಸಾರ ಜೋಡಾಗೇದ, ರಾಮಾ
ರಾಮಾ, ಸಾಕಪ್ಪಾ ಏನ ಜನಾ ಆತಪ್ಪಾ ಇದು-

(ಮೆಲ್ಲನೆ ತೆರೆಬೀಳುವದು.)

—————

{ ಪ್ರಹಸನದಲ್ಲಿಯ ಪಾತ್ರಗಳು ಕೇವಲ ಕಲ್ಪನೆಯವು. }
ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವಲ್ಲ !

ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಟೀ ಡಿಪೋ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ “ಕಾನನ ದೇವನ ಚಹಾ” ಮತ್ತು ಸ್ವೇಷ್ಠ ಕಂಪನಿಯ ಆರೆಂಜಪೀಕೋ, ಪಿಕೋಫ್ಯಾನಿಂಗ್, ಕಾಫಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ಲೋಕ ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರೆಯಾಗಿ ಯೋಗ್ಯ ಧಾರಣೆಯಿಂದ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಸವಲತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಸ್ವಾಕೀಪ್ಪು:— ಕೆ. ಜಿ. ಗುನಾಸ್ತೆ,
ಬಾಗಲಕೋಟೆ (ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ)

ಉತ್ತಮ ಮಶಿಯ ಚೀಟುಗಳು.

ಸ್ಥಾಪನೆ:— ೧೯೧೬.

ಕಳೆದ ೨೦ ವರುಷಗಳಿಂದ ಜನತೆಯ ಆದರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾದ ಕಂಪನಿಯು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀಲೀ ಕಪ್ಪು, ಕೆಂಪು, ಜಾಂಬಳಿ ಮಶಿಯ ಚೀಟುಗಳು ಬಹಳ ಅಗ್ಗದರದಿಂದ ದೊರೆಯುವವು. ಪರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಂದೇ ಸತ್ರ ಬರೆದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಇಂಕ ವ್ಯಾನ್ಯಾಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಂಗ ಕಂಪನಿ,
ಬಾಗಲಕೋಟೆ.

ದಿ ಪಾಪ್ಪುಲರ ಫೋಟೋ ಆರ್ಟ್ ಸ್ಟುಡಿಯೋ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ತರದ ಫೋಟೋಗಳು ತೆಗೆಯಲ್ಪಡುವವು ದರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಕ್ಷಮ ಅಥವಾ ಸತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಚನಗರಿ ಬಿಲಿಂಗ್ }
ಬಾಗಲಕೋಟೆ.

ಆರ್ಟಿಸ್ಟ್:— ಟಿ. ಜಿ. ಹಳಾಳಿ.

**INDIA'S BEST
TEA**

**AMBER TIPS
TEA.**

ಅಂಬರ ಟಿಪ್ಸ್
ಚಹಾ.

ನೀವು ಅಂಬರ ಟಿಪ್ಸ್

ಚಹವನ್ನೇ ಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಯಾಕಂದ್ರೆ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ
ಚಹದ ಸಂಗಡಲೇ ಬೆಲೆ-
ಯುಳ್ಳ ಇನಾಮುಗಳನ್ನು

ಪಡೆಯುವ ಕೂಪನ್ಸಗಳನ್ನು ಸಹ ದೊರಕಿಸಲು ಬರುವುದು. ಒಂದು
ಪಾಂಡಿನ ಡಬ್ಬಿ ಅಥವಾ ಪಾಕೆಟ್‌ದೊಳಗಿನ ಪ್ರಜೆಂಟ ಕೂಪನ್ಸಗಳನ್ನು
ಕೂಡಿಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಕ್ಷರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರೆದ
ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದವರಿಗೆ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದ ಇನಾಮುಗಳು
ಅವರವರ ಇಚ್ಛೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು.

೧ ರೋ. ಗೋ. ರಿಷ್ವನಾಚ (ಸ್ತ್ರೀಯರ ವ ಪುರುಷರ ಸಲುವಾಗಿ)

೨ ಒಂದು ಜೋಡು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕಪ್ಪು ಬಸಿ.

೩ ಅಗಘಾ ಫೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಕ್ಯಾಮರಾ.

೪ ಪಾರಕರ ವ್ಹಾಕ್ಯುನ್ಯಾಟಿಕ್ ಫಾಂಟಿನ್‌ಪೆನ್ (ಮಿಡಿಯಮ್)

೫ ರೇಶ್ಮಿಯ ಉಪರಿನ ಗಪಾತಳ ಶೀರೆ ಅಥವಾ ೫ ವಾರಿನ ಗಜೋ. ಪಾತಳ ಶೀರೆ.

ಇಂಥ ಉತ್ತಮ ಸಂಧಿಯನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿರಿ. ಈ ಯೋಜನೆಯು
೧೯೩೯ನೇ ಡಿಶಂಬರ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿನ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು.

ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ಏಜಂಟರು:—
ಜೀವಪ್ಪ ನೆಂಕಪ್ಪ ಬೆಂಗಳೂರು,
ಬಾಗಲಕೋಟೆ. (ಮಾರ್ಕೆಟ್)

AMBER TIPS TEA

Co. Ltd,

Katha Bazar, BOMBAY.

B. T. KERUR & SONS,
Chemists & Drugists,
BAGALKOT.

Proprietors:-
K. B. KERUR BROS.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲತರದ ದೇಶಿ ವ ವಿದೇಶಿ
ಪೇಟೆಂಟ ಔಷಧಗಳು ಯೋಗ್ಯಬೆಲೆಗೆ
ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಕೃ ರೀತಿಯಿಂದ
ಕಣ್ಣು ತಪಾಶಿಸಿ, ಉತ್ತಮ ನಂಬರಿ
ಚಾಳೀ ಸು ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.
ಗ್ರಾಹಕರು ಇವುಗಳ ಲಾಭವನ್ನು
ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಬಿ. ಟಿ. ಕೆರೂರ ಆಂಡ ಸನ್ಸ್,
ಕೆಮಿಸ್ಟ್, ಡ್ರಗಿಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ಮರ್ಚಂಟೈಸ್,
ಬಾಗಲಕೋಟೆ. (ಪಂಕಾ ಮತೀದಿ ಹತ್ತರ)

